

KOMMUNEPLAN

2005-2015

VEDTATT I KOMMUNESTYRET 18.4.2005
EGENGODKJENT 13.6.2005

MODUM KOMMUNE

INNHold

1 INNLEDNING	2
2 KOMMUNEPLANENS HOVEDMÅL	3
3 SENTRALADMINISTRASJON	7
4 UNDERVISNING	8
5 HELSE OG SOSIAL	12
6 KULTUR	18
7 TEKNISK	22
8 KOMMUNEPLANENS AREALDEL	28
9 RESSURSGRUNNLAG	33
10 AREALBRUK 2005 - 2015	37
11 PLANBESTEMMELSER	49
<u>Vedlegg:</u>	55

Kart:

Kommuneplankartene er oppslått i servicetorget i kommunen, og finnes ellers på kommunens hjemmeside www.modum.kommune.no under "Kommuneplan/arealplaner". Utplott av kartene i ønsket målestokk fås ved henvendelse til servicetorget i Modum.

NB! Kartene er framstilt i en målestokk og med et kartgrunnlag som ikke er egnet for eksakt angivelse av grenser. Mindre justeringer i forhold til eiendomsgrenser, veilinjer, vannlinjer m.m. vil først være eksakte og ha juridisk bindende virkning i det endelige kommuneplankartet som er under produksjon.

1 INNLEDNING

1.1 KOMMUNEPLANER GENERELT

Kommuneplaner er hjemlet i plan- og bygningsloven, som bl.a. sier følgende:

- a) *Vern og utbygging* (§ 2-1 Formål): ”Planlegging etter loven skal legge til rette for samordning av statlig, fylkeskommunal og kommunal virksomhet og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser og om utbygging.”
- b) *Overordnet* (§ 20-1): ”Kommunene skal utføre en løpende kommuneplanlegging med sikte på å samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utvikling innenfor sine områder. I hver kommune skal det utarbeides en kommuneplan.”
- c) *Langsiktig* (§ 20-1): ”Planen skal inneholde en langsiktig og en kortsiktig del. Den langsiktige del omfatter: mål for utviklingen i kommunen, retningslinjer for sektorens planlegging og en arealdel for forvaltningen av arealer og andre naturressurser.” I henhold til gjengs terminologi i kommune-Norge er det denne ”langsiktige del” som er kommuneplanen.
- d) *Planhierarki* (§ 20-1): ”Den kortsiktige del omfatter: samordnet handlingsprogram for sektorenes virksomhet de nærmeste år.” Denne ”kortsiktige del” eller ”handlingsprogram” vil si kommunenes fireårige økonomiplaner. Til daglig anser vi ikke økonomiplanen som en del av selve kommuneplanen. (I henhold til plan- og bygningslovens terminologi er alle kommunale planer en del av kommuneplanen.) Det vesentlige poeng er at økonomiplanen skal være koblet til kommuneplanen og samsvare med denne. Planhierarkiet skal fortsette nedover ved at sektorplaner kobles til økonomiplan.
- e) *Realistisk* (§ 20-1): ”Kommuneplanleggingen skal bygge på de økonomiske og øvrige ressursmessige forutsetninger for gjennomføring.”
- f) *Rullering* (§ 20-1): ”Minst en gang i løpet av hver valgperiode skal kommunestyret vurdere kommuneplanen samlet.” Kommuneplanen rulleres m.a.o. hvert fjerde år.
- g) *Samarbeid* (§ 20-2): ”Kommunen skal på et tidlig tidspunkt under forberedelsen søke samarbeid med offentlige myndigheter, organisasjoner m.v. som har særlige interesser i kommuneplanarbeidet.”

1.2 DENNE KOMMUNEPLANEN

Kommuneplanen omhandler dels kommunen som foretak (”Modum kommune”) og dels lokalsamfunnet (”Modum”). Kapitlene om kommunen er strukturert i samsvar med kommunens sektorvise organisering. Begrunnelsen er at sektorene (etater og hovedutvalg) på denne måten vil føle eierskap til sine deler av kommuneplanen og ta ansvar for iverksetting.

I sektorkapitlene fokuseres kommunens tjenesteyting til lokalsamfunnet. Flere fakta om Modum kommune finner man i kommunens siste årsmelding.

2 KOMMUNEPLANENS HOVEDMÅL

2.1 KOMMUNEN

Visjon for kommunen og lokalsamfunnet

”Modum skal være en god kommune å bo og virke i. Besøkende skal føle seg velkomne og finne seg vel til rette i ei gjestfri bygd.”

Kommunens hovedmål

- a) *Levende lokaldemokrati*: Det skal tilrettelegges for folkevalgt styring av kommunen.
- b) *Brukerperspektiv*: Tjenesteproduksjonen for innbyggerne skal stå i sentrum for kommunens organisering og drift.
- c) *Profesjonelle medarbeidere*: Modum kommune er et offentlig foretak med 800 årsverk. Det tilstrebes en bedriftskultur med bl.a. følgende verdier: service, effektivitet, kvalitet, personlig framferd og omstillingsvilje.
- d) *Økonomistyring*: Årsregnskapets netto driftsresultat bør utgjøre minst 3,0 % av driftsinntektene – ca. 14 mill. kr per år. Kommunens brutto investeringer skal utjevnes under 40 mill. kr per år.

Kommunens plass i regionen - mål

- a) Modum kommune inngår i region Midt-Buskerud, sammen med Sigdal og Krødsherad.
- b) Interkommunalt samarbeid skal foregå på områder der det gir mer effektiv tjenesteproduksjon eller høyere tjenestekvalitet. Omfattende møtevirksomhet og utarming av kommunens fagmiljø skal unngås.
- c) Modum kommune skal bestå som selvstendig kommune.
- d) Kommunene i Midt-Buskerud har definert sin rolle i å avlaste regionsentrene i fylket (Drammen, Kongsberg og Hønefoss). Modum ønsker å bidra til dette gjennom utviklingen av funksjonelle distriktssentra i Åmot og Vikersund.

Personale og organisasjon - overblikk

Modum kommune har 1.200 ansatte som utfører tilsammen 800 årsverk. Av de ansatte er 80 % kvinner, hvorav vel 60 % arbeider i deltidstillinger. De ansattes gjennomsnittsalder er 44 år. 34 % av de ansatte er over 50 år; 7 % er over 60 år.

Endringer nasjonalt og lokalt medfører endrede forutsetninger for gode tjenester til lokalsamfunnet. Personalet - ”humankapitalen” - vil bli helt avgjørende for kommunens verdiskapning i framtiden. Medarbeiderne må være forberedt på å møte konkurranse om hvem som skal utføre velferdstjenester til lokalbefolkningen. Omdisponering av eksisterende personalressurser, internt i sektorene og tverrsektorielt, må vurderes før nye stillinger opprettes. Utvikling av kompetanse som etterspørres av brukerne, må vektlegges framover. Brukervennlig organisering og levering av høy tjenestekvalitet forventes av framtidens kommune.

Modum kommunes sykefravær utgjorde 8,2 % i 2003 – og 6,6 % i 2004.

Personalpolitikken har som mål å:

- a) Utvikle resultatorienterte, effektive, fornøyde og serviceinnstilte medarbeidere.
- b) Utvikle brukertilpasset tjenesteyting.
- c) Redusere sykefraværet.
- d) Legge til rette for at deltidsstillinger kan utvides opp til heltidsstillinger, og at de som ønsker redusert stilling kan få det.

Viktige virkemidler i personalpolitikken er (jf. også kommunens "Plattform for systematisk personalarbeid"):

- Avholde omlag fem tverretatlige leder-/mellomledersamlinger (dagsseminarer) per år.
- Kontinuerlig organisasjonsutvikling.
- Oppfølging av avtalen om inkluderende arbeidsliv.

Økonomi - overblikk

Modum kommune har i 2004 budsjetterte driftsinntekter på 482 mill. kr, som fordeles slik:

- Skatt, inkl. eiendomsskatt (på verker og bruk):	227,5 mill. kr	(47 %)
- Rammetilskudd og andre overføringer:	180,0 mill. kr	(37 %)
- Brukerbetaling, salgs-/leieinntekter:	74,3 mill. kr	(15 %)

Kommunen har valgt et aktivt og langsiktig eierskap i energisektoren. Engasjementet er blitt utvidet de senere år.

Kommunens lønnsutgifter utgjør 71 % av budsjetterte driftsutgifter (456,3 mill. kr i 2004).

Mens mange kommuner har fått svekkede driftsresultater de senere år, har Modum kommune lyktes i å få relativt gode driftsresultater. Med strammere rammebetingelser i årene som kommer, vil utfordringen bli større. Voksende investeringsgjeld bidrar også til dette.

Kommunens økonomistyring bør ha følgende mål:

- a) Tilpasse aktivitetsutviklingen til inntektsrammene.
- b) Sikre tjenesteytingen til kommunens innbyggere.
- c) Vektlegge de langsiktige konsekvensene av omstillingstiltak.

Viktige virkemidler i økonomistyringen er:

- God økonomistyring gjennom stabilisering av tjenesteproduksjonen og forenkling av driften. Kommunen bør være forsiktig med å opprette nye årsverk. Netto driftsresultat på 3,0 % av driftsinntektene bør fortsatt være målet.
- Holde investeringsnivået jevnt - under 40 mill. kr per år. Langsiktig gjeld holdes på et slikt nivå at årlige utbetalinger til netto renter og avdrag på lån ikke overstiger 6 % av driftsinntektene.
- Økt samarbeid på tvers av sektorer og kommuner der dette er hensiktsmessig.
- Gjennomgå inntektsmulighetene jevnlig.

2.2 LOKALSAMFUNNET

Samfunnsutvikling – hovedmål

- a) *Befolkningsvekst*: Måltallet for Modums befolkningsvekst settes til minst 0,6 %, som tilsvarer landsgjennomsnittet. Med en vekstrate på 0,6 % vil Modums befolkning øke med ca. 75 personer i året. Innbyggertallet vil etter dette øke fra 12.600 innbyggere i dag til 13.450 innbyggere ved planperiodens utløp.
- b) *Boligutvikling*: Modum skal framstå som et attraktivt lokalsamfunn å bosette seg i, bl.a. gjennom et variert tilbud av ledige tomter og et godt tilbud av infrastruktur, skolekapasitet, fritids- og kulturaktiviteter. For å møte den forventede befolkningsveksten er det et mål at det bygges 35 nye boliger (boenheter) per år.
- c) *Stedsutvikling*: Det er et mål å styrke Åmot og Vikersund som distriktssentra. Modum kommune vektlegger til enhver tid å tilby tomter i nær tilknytning til disse sentraene i planperioden. For å kunne møte ulike ønsker og behov, bør det legges til rette for utbygging både i kommunal og privat regi. Når det gjelder utviklingen av nær- og grendesentra (Geithus, Sysle, Åmot Vest), er målsettingen å sikre eksistensgrunnet for eksisterende virksomheter. Kommuneplanen angir muligheter for boligetablering i felt såvel som spredt bebyggelse. I øvrige deler av kommunen (Vestre Snarum, Øst-Modum, Bingen, Kløftefoss) er målsettingen å opprettholde innbyggertall og befolkningsstruktur på dagens nivå. Økt adgang til spredt enkelthusbebyggelse i disse områdene vil være et viktig virkemiddel for å lykkes i dette.
- d) *Helse, trivsel og miljø*: Disse forholdene er direkte nedfelt i kommunens visjon. Det er et mål å opprettholde en høy livskvalitet for alle som bor i kommunen, og en høy kvalitet på opplevelser for alle som besøker bygda. Viktige strategier for å oppnå målsetningene er bl.a. en betydelig satsing på forebyggende helsearbeide, tilrettelegging for alle brukergrupper (universell tilgjengelighet), samt kontinuerlig utvikling av gode helse- og omsorgstilbud. For å fremme trivsel vil kommunen bl.a. vektlegge estetikk på bygnings-, tettsteds- og landskapsnivå. Videre er det en strategi å bevare biologisk mangfold, kulturminner/kulturmiljøer og kulturlandskap som grunnlag for rekreasjon og opplevelse. Videre anses god tilgang til funksjonelle rekreasjonsområder nær befolkningskonsentrasjonene som viktig. Det er videre en strategi å støtte opp om det frivillige arbeidet som gjøres i et mangfold av lag og foreninger.
- e) *Samfunnssikkerhet og beredskap*: Det er et mål at alle som bor og arbeider i Modum skal føle sikkerhet i forhold til uønskede hendelser. Gjennom arbeidet med Risiko Og Sårbarhetsanalyse har kommunen kartlagt hvilke beredskapsmessige utfordringer vi med noen grad av sannsynlighet kan bli stilt overfor. ROS-analysen er premissgiver for kommunens arealforvaltning og samfunnsplanlegging. Videre er ROS-analysen grunnlag for kommunens sektorvise beredskapsplaner samt plan for kommunal kriseledelse. Kort oppsummert har kommunen gjennom sitt beredskapsarbeide skaffet seg oversikt over hva som kan tenkes å skje, og planer for å håndtere evt. uønskede hendelser.

Næringsutvikling - hovedmål

Kommunens rolle i næringsutviklingen er å være *tilrettelegger*. Kommunen bør tilrettelegge for næringsutvikling ved å:

- a) Vedta kommuneplan og reguleringsplaner med attraktive boligfelt og tomter som gir rom for befolkningsvekst i Modum, noe som gir omsetningsvekst for lokalt næringsliv.
- b) Vedta kommuneplan og reguleringsplaner med inntegnede næringsarealer. Det viktigste nye næringsarealet er Skredsvikmoen ved riksveg 35 på Geithus.
- c) Opparbeide næringsarealer med infrastruktur (veg, vann/avløp og elektrisitet). Opparbeidingen vil normalt skje i kommunens egen regi, men utbyggingsavtale med entreprenør bør benyttes når det er mulig å få til.
- d) Gjøre Modum til et attraktivt bosted gjennom god kommunal tjenesteyting i barnehager, skoler, kulturinstitusjoner og sykehjem, samt bistå frivillige lag og foreninger i deres aktivisering av innbyggerne.
- e) Yte god service gjennom rask byggesaksbehandling og positiv holdning til næringslivet. Alle bedrifter er viktige for kommunen.
- f) Utvikle Vikersund og Åmot som attraktive handelssentre, og styrke Geithus' posisjon for industri og friluftsliv.
- g) Samarbeide med Modum Næringssselskap AS om kompetanseoverføring m.m. til bedriftene.
- h) Iverksette fellesprosjekter mellom kommunene, som styrker næringslivet i regionen.
- i) Påvirke statlige myndigheter for veg og jernbane til å investere i Modum, slik at bedrifter og innbyggere får gode transporttilbud.
- j) Lov om offentlige anskaffelser, som trådte i kraft i 2001, pålegger kommunene å foreta sine innkjøp hos leverandører i EØS-området som er best på pris og kvalitet. Lokale tilbydere bør informeres slik at de kan konkurrere på lik linje med andre. Lokal tilstedeværelse kan dessuten være et saklig kriterium ved valg av leverandør.

Landbruk, energiforsyning og reiseliv omtales særskilt andre steder i kommuneplanen.

3 SENTRALADMINISTRASJON

3.1 INNLEDNING

Fakta

Sentraladministrasjonen har både ledelsesfunksjon og støttefunksjon overfor resten av administrasjonen, især på områdene personaladministrasjon, økonomiforvaltning, informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og informasjonsvirksomhet. Kontoret skal også se til at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet og vedtak iverksettes.

Planer

- Kommuneplan 1999 – 2010, vedtatt 2000.
- Plan for kriseledelse i Modum kommune, vedtatt 2001.

3.2 TJENESTEPRODUKSJON

Sentraladministrasjonens viktigste utfordring er å videreutvikle fellesskap og samhandling i hele kommunen. Sentraladministrasjonen må også utvikle sin egen organisering, funksjon og kompetanse til beste for tjenesteyting og publikumsservice.

Mål

- a) Videreutvikle bistand til etatene gjennom kompetanseutvikling og kompetansedeling på områdene ledelse, forvaltningsrett, arbeidsgiverpolitikk, personaladministrasjon, informasjon- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og økonomiforvaltning.
- b) Sørge for god kvalitet på saksutredninger og andre kommunale dokumenter.
- c) Videreutvikle eksternt og intern informasjon.
- d) Sørge for at kommunen har en øvet kriseledelse og oppdaterte planer for samhandling og ressursbruk ved kriser.

Virkemidler

- Gjennomgå interne rutiner og ressursbruk med sikte på å oppnå ønsket tjenestekvalitet.
- Videreutvikle virksomheten ved servicetorget, herunder arbeide videre med informasjons-tiltaksplan og elektronisk informasjon eksternt og internt.
- Videreføre holdningsskapende tiltak overfor kommunens personale.
- Utarbeide informasjonsstrategi og øve kommunens kriseledelse i håndtering av media og publikum.
- Sikre kommunens IKT-system, herunder tilrettelegge for reservestrømforsyning til rådhuset.
- Bygge ut det interne telefonnettet (IP-telefoni) til alle kommunale enheter i Modum, Sigdal og Krødsherad (interkommunalt prosjekt).

4 UNDERVISNING

4.1 INNLEDNING

Fakta

Undervisningssektoren har ansvar for tjenester innen barnehage, grunnskole, skolefritidsordning, voksenopplæring og pedagogisk-psykologisk rådgivningstjeneste (PPT).

Grunnskolen er organisert i fem barneskolekretser og to ungdomsskolekretser. Elevtallet har de senere årene vært ganske stabilt rundt 1500. Det er skolefritidsordning ved alle barneskolenene. På oppdrag fra henholdsvis fylke og stat driver kommunen skole ved Haugfoss behandlingssenter og ved familieavdelingen på Modum Bad.

Forhandlingsansvaret for det pedagogiske personalet i grunnskolen ble 01.05.2004 overført fra staten til Kommunenes Sentralforbund (KS) og kommunene. Ny sentral arbeidstidsavtale for det pedagogiske personalet trer i kraft 01.08.2004. Avtalen gir skolene større frihet til å organisere arbeidet og til å disponere lærernes arbeidstid, for å gi rom for lokalt utviklingsarbeid og kreativitet.

Regjeringen foreslår i Stortingsmeldingen "Kultur for læring" (nr 30 2003-2004) en rekke endringer i styringssystemet. Det legges opp til større lokal frihet med hensyn til struktur, innhold og brukervedvirkning.

Modum har i 2004 fem kommunale og ni private barnehager. Ytterligere to barnehager – en kommunal og en privat – vil bli bygget i 2004 – begge på Åmot. Barnehagedekningen i Modum blir dermed 83 %, det vil si full barnehagedekning (definert til 80 %).

Stortinget har vedtatt at kommunene fra 01.05.2004 skal likebehandle private og kommunale barnehager økonomisk og gradvis redusere foreldrenes oppholdsbetaling. Avstanden mellom maksimalpris og fribeløp vil trolig bli så liten i 2005 at inntektsregulert foreldrebetaling kan bortfalle.

Voksenopplæringen gir spesialundervisning på grunnskolens område til voksne med utviklingshemninger og voksne under rehabilitering, samt opplæring i norsk med samfunnskunnskap til innvandrere og flyktninger.

Felles PPT-kontor med logopedtjeneste for Modum, Krødsherad og Sigdal kommuner opprettes 01.08.2004 i Modum kommunes regi.

Sektorens hovedmål

- a) Barnehager, skoler og voksenopplæring skal legge til rette for gode pedagogiske prosesser i form av læring og utvikling.
- b) Skolefritidsordningen skal gi tilbud i et miljø preget av trygghet og omsorg.

Sektorplaner

- Barnhageplan, vedtatt 2002.
- Plan for informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), vedtatt 2003.
- Plan for kompetanseutvikling, vedtas årlig.
- Kulturell skolesekk, vedtatt 2002.
- Plan for krisehåndtering, vedtatt 2003.

4.2 BARNEHAGER

En utfordring for barnehagene er å skaffe plasser på kort tid utenom hovedopptaket, bl.a. til flyktninger som trenger barnehageplass for å gjennomføre introduksjonsprogrammet. Et satsingsområde for barnehagene framover er fysisk aktivitet, der målet er å utvikle barnas motorikk, selvstendighet og mestringsfølelse.

Barnehagenes kapasitet utvides betydelig gjennom bygging av en kommunal barnehage og en privat barnehage høsten 2004. Erfaringer fra tidligere år har imidlertid vist at flere plasser og redusert foreldrebetaling også øker etterspørselen. Det kan bli behov for kapasitetsutvidelse i løpet av kommuneplanperioden.

Mål

- a) Barn i førskolealder skal gis gode utviklingsmuligheter i et trygt og mobbefritt miljø.
- b) Samspillet mellom barn og voksne, mellom barna og mellom de voksne skal preges av anerkjennelse, respekt og omsorg.
- c) Det skal være tilstrekkelig antall barnehageplasser i gode lokaler, og til en pris som alle har råd til å betale.

Virkemidler

- Bygge videre på en systematisk kompetanseutvikling i lys av målsettingene.
- Stimulere til nytenkning og motivasjonsarbeid gjennom særlig satsing på lederutvikling.
- Gjennomføre brukerundersøkelser om kvalitet og behov, som legges til grunn for videre utbygging.

4.3 GRUNNSKOLER

Nye sentrale føringer stiller store krav til skoleeier med hensyn til ledelse, kompetanseutvikling, evaluering og bygningsmessige forhold. Økt lokal frihet forutsetter bedre rutiner for kvalitetssikring, og kommunene må være forberedt på skjerpet innsyn og kontroll. En annen utfordring blir å utbygge skolene i takt med elevtallsutviklingen i Modum. Dagens kapasitet vil kunne møte forventet befolkningsvekst en del år, men stor boligbygging i enkelte områder vil aktualisere spørsmålet om sammenslåing av skolekretser på barnetrinnet.

Mål

- a) Elevene skal få en tilpasset opplæring i et trygt, mobbefritt og stimulerende miljø.
- b) Arbeidsmåter i skolen skal organiseres med tanke på å skape et godt læringsmiljø både i klassene/gruppene og for den enkelte elev.
- c) Nye elever skal føle seg velkommen og inkluderes på en positiv måte.
- d) Skolebyggene og uteområdene skal ha en standard som tilfredstiller kravene til gode læringsarenaer for elevene og gode arbeidsforhold for personalet. Ved rehabilitering og nybygging skal fleksible, framtidsrettede løsninger velges.
- e) Grunnskolen skal bidra til å høyne barnas fysiske aktivitet.
- f) Kultur bør få en større plass i grunnskolen.

Virkemidler

- Planmessig kompetanseutvikling for personalet.
- Særlig satsing på lederutvikling.
- Videreføre rehabiliteringen av skolebygg og uteområder. Søndre Modum ungdomsskole, Sysle skole og Buskerud skole står nå for tur.
- Prosjektet "Aktive Barn Smiler" (ABS), som har gitt gode resultater for fysisk aktivitet og mobbeforebygging, videreføres.
- Handlingsplanen for kulturaktiviteter i skolen – "Den kulturelle skolesekk" - videreutvikles.
- Utforme et skolepolitisk dokument med tydelige målsettinger for skolen i Modum.

4.4 SKOLEFRITIDSORDNING (SFO)

SFO skal være et tilbud til alle elever i 1.– 4. klasse og til elever med særlige behov i 5.-7. klasse. Utfordringen er å tilpasse SFO-tilbudet til elever som har ekstraordinære behov; dette krever økt bemanning, spesiell kompetanse og større lokaler.

Mål

- a) SFO skal være et reelt tilbud til alle som søker, og til en pris som alle har råd til å betale.
- b) Elevene skal oppleve et variert og stimulerende aktivitetstilbud innenfor trygge rammer.

Virkemidler

- Videreutvikle et tverretatlig og flerfaglig samarbeid.
- Planmessig kompetanseutvikling for personalet.
- Utvikle alternative tilbud for elever med særlige behov.

4.5 VOKSENOPPLÆRING

Voksenopplæringen har fokus på kravene i introduksjonsloven for flyktninger og individuell tilpasning av tilbudet til voksne under rehabilitering og voksne med funksjonshemming. Tjenesten er i dag spredt på flere lokaler, noe som vanskeliggjør en effektiv koordinering og utnyttelse av ressursene.

Mål

- a) Alle brukere av tjenesten skal gis en opplæring i tråd med sine rettigheter, forutsetninger og muligheter.
- b) Flest mulig av voksenopplæringen tjenester skal samlokaliseres.

Virkemidler

- Anvende datateknologi og videreutvikle mulighetene.
- Videreutvikle kompetanse på flere spesialområder.
- Gjennom kjøp eller langsiktige leiekontrakter sørge for hensiktsmessige lokaler.

4.6 PEDAGOGISK-PSYKOLOGISK TJENESTE (PPT)

Å lede et interkommunalt PPT-kontor er en utfordring for vertskommunen. Tjenesten vil trolig også møte krav til omstilling som følge av nye sentrale bestemmelser om opplæringens innhold og organisering. Buskerud fylkeskommune har dessuten initiert et arbeid for bedre samordning av PP-tjenester i grunnskole, videregående opplæring og voksenopplæring.

Mål

- a) PP-tjenesten skal være et ressurscenter for foreldre, skoler og barnehager i arbeidet med å legge til rette for god læring og utvikling for elever med særlige behov.
- b) Utvikle bedre samhandling mellom ansvarsområdene for den kommunale tjenesten og tjenesten i fylkeskommunen.

Virkemidler

- Gjennom rekruttering og systematisk kompetanseutvikling sørge for at tjenesten besitter nødvendig kompetanse.
- Gjennom kjøp eller langsiktige leiekontrakter sørge for hensiktsmessige lokaler.
- Inngå samarbeidsavtale med Buskerud fylkeskommune om en mer helhetlig gjennomgående tjeneste for grunnskole og videregående opplæring.

5 HELSE OG SOSIAL

5.1 INNLEDNING

Fakta

Brukernes rettigheter ble styrket i 1990-årenes Norge. Helse- og sosialtjenestene er i all hovedsak basert på rettskrav, der fylkesmannen (inklusive fylkeslegen) er klageinstans. Modum kommunes helse- og sosialsektor fattet 2 647 vedtak med konsekvenser for enkeltpersoner i 2003. I løpet av en gjennomsnittlig uke har sektoren kontakt med 1 040 brukere.

Kommunen har driftsavtaler med 12 leger og 16 fysioterapeuter. Helsestasjonene har tilbud til barn og ungdom fra null til 20 år.

Sosialkontoret fanger opp dem som faller utenfor arbeidsmarked og trygdeordninger. Barnevernet vurderer og iverksetter tiltak for å ivareta barns interesser. Rundt 97 % av barnevernets vedtak er frivillige og skjer i samarbeid med de foresatte.

De hjemmebaserte tjenestene omfatter hjemmehjelp og hjemmesykepleie, omsorgsboliger, distribusjon av varmmat, trygghetsalarm og tekniske hjelpemidler, rehabilitering og psykiatritjeneste. Sykehjemmet inkluderer avdeling for psykogeriatri og korttidsavdeling.

Modum vil oppleve mindre endringer i befolkningssammensetningen enn kommuner flest. Modums eldrebølge (80+) når toppen i 2005 - med en ny topp i 2015 for de aller eldste (90+).

Sektorens hovedmål

- a) Kommunen skal yte helse- og omsorgstjenester og sosial- og barneverntjenester med tilfredsstillende tjenestekvalitet og service.
- b) Den enkelte skal føle trygghet for at grunnleggende tjenester er tilgjengelige når behovet melder seg.
- c) Vektlegge brukerens vurdering av sitt behov.

Sektorplaner

- Fosterhjemspan, vedtatt 1998.
- Plan for psykisk helse, vedtatt 1999.
- Handlingsplan for styrking av eldreomsorgen, vedtatt 2001.
- Plan for helsemessig- og sosial beredskap, vedtatt 2002.
- Habiliteringsplan, smittevernplan og rusmiddelpolitisk handlingsplan revideres 2004.

5.2 INSTITUSJONSTJENESTER

Det er press på kommunens botilbud med heldøgns omsorg og pleie. Et tilbygg med 24 leiligheter ved Vikersund bo- og dagsenter vil minske presset noe. Vi er likevel avhengige av at så mange som mulig blir gitt rehabiliteringstilbud, slik at de kan bo lengst mulig i egen bolig.

Mål

- a) Innbyggerne skal føle trygghet for at de får botilbud med heldøgns omsorg og pleie når de trenger det.
- b) Øke beboernes opplevelse av kvalitet og tilfredshet.

Virkemidler

- Etablere trygghetsplasser der brukere kan legge seg inn selv.
- Etablere en egen enhet for alvorlig syke og døende.
- Videreføre arbeidet med serviceerklæringer og spørreundersøkelser for å kartlegge beboertilfredshet, avklare forventninger og finne forbedringspotensiale.
- Starte planleggingen av nytt sykehjem, evt. ombygging/utvidelse av Modumheimen i slutten av kommuneplanperioden.
- Styrke og utvide rehabiliteringen.

5.3 PSYKISK UTVIKLINGSHEMMEDE

Antall personer med diagnosen psykisk utviklingshemmet i Modum har økt betydelig. Dette har nødvendiggjort etablering av flere botilbud med personell. Den største utfordringen er å finne et passende botilbud og tilpassede dagaktiviteter.

Mål

- a) Botilbud med nødvendig tilsyn og bemanning til de som har behov for det.
- b) Tilbud om meningsfulle dagaktiviteter.

Virkemidler

- Etablere nytt bofellesskap i løpet av perioden.
- Videreutvikle aktiviteten ved arbeidssenteret slik at det kan gi et tilbud til flere brukere.
- Videreutvikle virksomheten ved ASVO
- Etablere bofellesskap for yngre brukere med utagerende adferd.

5.4 BRUKERE MED ULIKE FUNKSJONSHEMNINGER

Denne gruppen har svært ulike og sammensatte behov. I Modum er det flere brukere som har behov for hjelp og bistand for å takle de fleste av dagliglivets gjøremål.

Mål

- a) God dialog med brukere og pårørende.
- b) Botilbud med nødvendig tilsyn og bemanning for de som har behov for det.

Virkemidler

- Etablere et bofellesskap for yngre funksjonshemmede med omfattende hjelpebehov.
- Etablere bolig for inntil fire barn.

5.5 TILRETTELAGTE BOLIGER

Modum kommune har et variert tilbud av tilrettelagte boliger som gjør dagliglivet enklere for brukerne. Endret alderssammensetning i befolkningen og sterkere forpliktelse for innbyggere med rusproblemer og psykiske lidelser nødvendiggjør en mer fleksibel utnyttelse av kommunens omsorgsboliger.

Mål

- a) Tilby egnede boliger og gjennomføre et godt behandlingsopplegg.

Virkemidler

- Utarbeide en boligsosial handlingsplan.

5.6 HJEMMETJENESTER

Hovedutfordringen for de hjemmebaserte tjenestene er å gi et så godt tilbud at flest mulig brukere ønsker å bo i egen bolig. Den komplette hjemmebaserte tjenesten består av mange deltjenester, og samordningen mellom disse er en utfordring.

Mål

- a) Bistå brukerne slik at de kan bo i egen bolig så lenge de ønsker.
- b) Gi hjemmetjenester til eldre og funksjonshemmede innbyggere iht. vedtatte kriterier.

Virkemidler

- Etablere botilbud for mennesker med psykiske problemer.
- Utvikle samarbeidet med spesialisthelsetjenesten og sykehusene.
- Utvikle samarbeidet med allmennlegetjenesten.
- Tilby trygghetsalarm i løpet av ei uke.

5.7 PSYKIATRITJENESTE

Nedbyggingen av statlige institusjonsplasser medfører økt belastning på kommunens psykiatritjeneste, som samarbeider nært med sosialkontor og helsestasjon for ungdom.

Mål

- a) Gi tilbud om bolig, arbeid og meningsfulle fritidsaktiviteter til mennesker med psykiske problemer.

Virkemidler

- Videreutvikle Katfossenteret og samarbeidet med ulike samarbeidspartnere.

5.8 SOSIALAVDELING

Modum har hatt betydelig vekst i antall sosialhjelpsklienter og utbetalt sosialhjelp. Veksten er bekymringsfull, men samsvarer med utviklingen i resten av landet. Mange sosialhjelpsklienter har rusproblemer og psykiske problemer.

Mål

- a) Gjennom samhandling og dialog med enkeltbrukere hjelpe dem videre slik at de kan ta ansvar for sitt eget liv.
- b) Tilby verdige boforhold for vanskeligstilte.

Virkemidler

- Vurdere oppgavefordeling og organisering av sosialavdelingen.
- Skaffe boliger med tilsyn til personer som er i ettervern eller under metadonbehandling.

5.9 BARNEVERN

Antall barn og ungdom i Modum med hjelpe- og omsorgstiltak ved barneverntjenesten er nær fordoblet de siste ti årene. Omfanget av bekymringsmeldinger og aktive saker medfører press på avdelingens ressurser. Strengere prioritering av saker og tiltak er nødvendig.

Mål

- a) Barneverntjeneste skal oppleves tilgjengelig og profesjonell hos våre brukere og samarbeidsinstanser.
- b) Opprettholde den høye kvaliteten på barnevernets tjenester.

Virkemidler

- Etablere rutiner som sikrer effektiv ressursbruk og høy kvalitet, herunder rutinebeskrivelser og internkontrollsystem.
- Utrede interkommunalt samarbeid og organisatorisk tilhørighet internt.
- Utarbeide ”verdiplattform” for avdelingen.

5.10 HELSESTASJON

Helsestasjonenes ansvarsområde inkluderer nå også elever ved videregående skoler. Helsestasjonenes oppgaver er endret de senere år: mindre helsekontroll – mer veiledning og oppfølging av enkeltbrukere vedrørende svangerskapsforebyggende tiltak, psykososiale forhold og rusforebygging.

Mål

- a) Helsestasjonens formål er å fremme psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold, samt forebygge sykdommer og skader.

Virkemidler

- Økt oppfølging av barn og unge med spesielle behov.
- Styrke og videreutvikle arbeidet for psykisk helse hos barn og unge.
- Videreføre prosjektet "Utsatt rusdebut", inklusive spørreundersøkelser.
- Bruke og utvikle eget foreldreveiledningsprogram.

5.11 FRISKLIVSENTRAL

Stadig flere nordmenn er fysisk inaktive og får livsstilssykdommer. Fysisk aktivitet bør i større grad bli en naturlig del av hverdagen også for moingene.

Mål

- a) Frisklivssentralen skal bidra til at Modum kommune framstår som en aktiv og helsefremmende kommune.
- b) Den enkeltes ansvar for egen helse og muligheter til å styrke den skal fokuseres.

Virkemidler

- Oppfølging og videreutvikling av trim på resept.
- Årlige stimuleringskampanjer med fokus på fysisk aktivitet og kosthold.
- Etablere trenings- og mosjonsgrupper i samarbeid med lokale idrettslag.

5.12 KOMMUNEHELSETJENESTE

De statlige helseforetakene (sykehusene) overfører i økende grad oppgaver og ansvar for pasientgrupper til kommunene. Utfordringen er å få til et godt samarbeid mellom sykehus og kommunehelsetjeneste og internt i kommunens helse- og sosialsektor.

Mål

- a) Fremme psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold, samt forebygge og behandle sykdommer og skader.

Virkemidler

- Revidere aktuelle planer for tjenesteområdet.
- Bedre samarbeid med ulike aktører.

5.13 FLYKTNINGETJENESTE

Kommunens utfordring er å tilrettelegge introduksjonsprogram og praksisplasser for flyktninger bosatt i Modum.

Mål

- a) Modum kommune tar sikte på å bosette ca. 20 flyktninger per år, inklusive familiegjenforeninger. Ved stor tilstrømning av asylsøkere o.l. til Norge kan tallet bli noe høyere, ved liten tilstrømning noe lavere.
- b) Kommunen bør satse på et fåtall nasjonaliteter, slik at flyktningene kan støtte hverandre og språklige utfordringer begrenses.
- c) Etter fullført introduksjonsprogram skal flyktningene gis mulighet til å delta i yrkes- og samfunnsliv og til økonomisk selvstendighet.

Virkemidler

- Introduksjonsprogrammet – med 38 ukers obligatorisk kurs i norsk og samfunnsfag – skal tilrettelegges for flyktninger bosatt i Modum.
- Kommunen bør være en aktiv medspiller for å tilby praksisplasser for flyktninger. Kommunen selv bør tilby sommerjobb for omlag seks flyktninger.
- Flyktningeguiden (faddere) bør følge opp flyktninger som bosettes i Modum.

6 KULTUR

6.1 INNLEDNING

Fakta

Kulturetaten har ansvar for kulturvern og museer, kunst- og kulturformidling, tilbud til barn og unge, nærmiljøtilbud og tilrettelegging for lag- og foreningsaktiviteter. Etaten driver Furumo svømmehall, Modumhallen, ungdomskafe i Vikersund og ungdomsklubb i Åmot, Modum kulturhus, Modum kulturskole og Modum bibliotek.

Sektorens hovedmål

- a) Kommunens kulturtilbud skal bidra til å gi innbyggerne gode opplevelser og høy livskvalitet.
- b) Videreutvikle samarbeid med lag og foreninger, bl.a. i musikkråd og idrettsråd, for å tilrettelegge for varierte kulturaktiviteter.

Sektorplaner

- Kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet, vedtatt 2004.

6.2 KULTURVERN

Mål

- a) Synliggjøre lokal historie og sikre drift av museer i kommunen.
- b) Sikre og ivareta verneverdige kulturminner i Modum.

Virkemidler

- Bidra til å sikre drift av Modums Blaafarveværk og Museet Krøderbanen.
- Samarbeide med foreninger og enkeltpersoner om lokalt kulturvern og kulturvernarbeid.

6.3 IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

Modum har mange lag og foreninger som organiserer og legger til rette for idrett og fysisk aktivitet. Utfordringen er å rekruttere ledere til klubbene og å tilrettelegge for aktivitet på alle nivåer. Furumo svømmehall må forbli det foretrukne badeanlegg blant regionens innbyggere.

Mål

- a) Muligheter for idrett og fysisk aktivitet for alle.
- b) Furumo svømmehall skal være en ”oase i hverdagen” for aktivitet og velvære for alle.
- c) Modumhallen skal være en ”brukshall” for allsidig fysisk aktivitet hele uken.

Virkemidler

- Iverksette mål og føringer i kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.
- Øke satsingen på lavterskeltilbud, især for barn og unge, i samarbeid med lag/foreninger.
- Yte driftstilskudd og praktisk bistand i samarbeid med teknisk etat til drift av anlegg.
- Yte god service til badegjestene i svømmehallen, herunder publikumsvennlige åpningstider, en ren og ryddig hall, god vannkvalitet og fokus på sikkerhet.
- Være brukerorientert og fleksibel med hensyn til utleie og aktiviteter i Modumhallen.

6.4 BARN OG UNGE

Kulturetatens fritidstilbud til barn og unge er et supplement til lag og foreningers tilbud. Utfordringen er å sikre nok tilbud til barn og ungdom, især ungdom i alderen 16-20 år.

Mål

- a) Et godt og aktivt fritidstilbud til alle barn og unge.

Virkemidler

- Videreføre etablerte tilbud til barn og unge og stimulere til barn og unges egne aktiviteter.
- Etablere og drifte nytt ungdomshus hvor ungdommene trekkes aktivt med i planlegging, utforming og drift.
- Legge til rette for egne møteplasser for ungdom i alderen 16-20 år.
- Legge spesielt til rette for gode fritidstilbud til barn og unge som har behov for "litt ekstra" gjennom samarbeid med andre etater og lag og foreninger.

6.5 ALLMENT KULTURARBEID

Utfordringen er å sikre dagens mangfold av foreninger og å støtte opp under tiltak for rekruttering av ledere til lag og foreninger. Frivillighetssentralens arbeid med å initiere og koordinere frivillig innsats, videreføres.

Mål

- a) Alle som ønsker det skal kunne delta i Modums kulturliv.

Virkemidler

- Opprettholde og videreutvikle stønadsordninger for lag og foreninger.
- Stimulere til frivillig innsats gjennom frivillighetssentralen, lag/foreninger og kulturetatens stønadsordninger.
- Legge tilrette for tilbud til grupper med spesielle behov.

6.6 BIBLIOTEK

Utfordringen er å utvikle regionalt bibliotekssamarbeid og samarbeidet med fylkesbiblioteket. Høyneleseferdigheter er et satsningsområde i årene framover.

Mål

- a) Bedre leseevnen og skape leselyst.

Virkemidler

- Samarbeid med fylkesbiblioteket, andre bibliotek og skoler om lesefremmende tiltak.
- Tilrettelegge for et bredere bibliotekfaglig samarbeidsområde mellom bibliotekene i regionen, særlig innen IKT.
- Gjennomgang av bibliotekets tilbud til fremmedspråklige innbyggere.

6.7 KINO OG KULTURHUS

Modum kulturhus og kino skal tilby ”kultur for alle” gjennom synlighet, bredde og kvalitet.

Mål

- a) Modum kino skal ha over 10.000 besøkende i året.
- b) Modum kulturhus skal ha et variert tilbud av kunstneriske uttrykk med lokale og nasjonale artister og grupper.
- c) Kulturhuset skal benyttes til utleie og arrangementer i kommunens regi.

Virkemidler

- Synlig profilering og markedsføring i samarbeid med leietakere, artister og publikum.
- Bredde i tilbud og kvalitet på alt som presenteres.

6.8 KULTURSKOLE OG MUSIKK

Utfordringen er å rekruttere deltakere til kor, korps og andre musikkaktiviteter i Modum. I kulturskolen er utfordringen å gi et bredt undervisningstilbud innen kunstfag og musikk.

Mål

- a) Ha et mangfold av tilbud til de som ønsker å synge og spille i Modum.
- b) Styrke kulturskolens tilbud innen kor, korps og nye fagområder.
- c) Delta aktivt i utviklingen av ”den kulturelle skolesekk” og ”positivt skolemiljø”.

Virkemidler

- Opprettholde tilskuddsordningen for musikk.
- I samarbeid med kor og korps sikre kvalifiserte instruktører og dirigenter.
- Etablere rockeverksted.

- Økt samhandling med skolene om felles utnyttelse av ressurser.
- Utvidet samarbeid med lokalt kulturliv.
- Kontinuerlig vurdere fagsammensetningen på kulturskolen.

6.9 REISELIV

Utfordringen er å gi turister god og lett tilgjengelig informasjon om severdigheter og aktiviteter i Modum.

Mål

- a) Ha en helhetlig holdning i regionen til satsingen på reiseliv.

Virkemidler

- Samarbeide med Sigdal og Krødsherad kommuner om turistinformasjon.
- Bruke lokale aktører som medspillere i satsing på reiseliv og videreføring av merkevaren "Kunstnerdalen".

7 TEKNISK

7.1 INNLEDNING

Fakta

Teknisk sektor har driftsoppgaver knyttet til kommunale veier (ca. 100 km), vannforsyning (ca. 100 km), kloakknnett (ca. 200 km) med kloakkpumpestasjoner og renseanlegg (5 stk.), gjenvinningsanlegg med deponi, kirkegårder (7 stk.) og park- og idrettsanlegg (ca. 500 daa plen). Sektoren utfører forefallende vedlikehold av institusjonsbygg (ca. 100 000 m²) og utleieboliger (ca. 120 stk.) og har døgntilgjengelig beredskap mot brann, ulykker og forurensning. Forvaltningssaker saksforberedes etter plan- og bygningsloven, delingsloven, brannvernloven, forurensningsloven og vegloven.

Sektorens hovedmål

- a) Kommunaltekniske tjenester skal produseres effektivt.
- b) Arealforvaltningen, inklusive reguleringsplaner og byggesaker, skal ha høy faglig kvalitet og akseptabel saksbehandlingstid.
- c) Veiledning og service til utbyggere og publikum for øvrig skal være god.

Sektorplaner

- Hovedplan for vannforsyning i Modum kommune, vedtatt 1999.
- Trafikksikkerhetsplan, vedtatt 2000.
- Felles avfallsplan for Drammensregionen, vedtatt 2001.
- Beredskapsplan for teknisk etat, vedtatt 2002.

7.2 SAMFERDSEL

Begrepet samferdsel omfatter her riksveger, fylkesveger og kommunale veger med gangveger, samt kollektivtrafikktilbud på veg (buss) og jernbane.

Mål

- a) Påvirke Statens Vegvesen m.fl. til å prioritere investeringer i riks- og fylkesveger i Modum.
- b) Offentlige veger skal ha høy helårs bæreevne og kjørekomfort.
- c) Prioritere tiltak knyttet til økt trafikksikkerhet, redusert miljøbelastning fra vegtrafikk og bedret tilknytning til næringsområder.
- d) Redusere transportkostnader for næringslivet i regionen gjennom redusert reisetid og bedret trafikkavvikling.
- e) Opprettholde og utvikle et godt kollektivtransporttilbud for pendlere på mellomdistanse - med kort reisetid til sentrale områder på Østlandet.
- f) Påvirke Jernbaneverket til å redusere antall jernbanekryssninger i Modum ved å bygge jernbaneunderganger og -overganger.

Virkemidler

- Fremme prioriterte innspill til rulleringen av Statens veg- og vegtrafikkplan for Buskerud.
- Sette av arealer til nye betydningsfulle vegframføringer i kommuneplanenes arealdel.
- Samarbeide regionalt for å fremme Midt-Buskeruds behov for investeringer i veg og jernbane.
- Etablere støyreducerende tiltak mellom eksisterende veger og tilliggende støyutsatte boligområder.
- Prioritere vedlikehold og fornying av de kommunale vegene.
- Påvirke fylkeskommunale anbudsprosesser for kollektivtrafikk i regionen, slik at innbyggerne våre blir tilgodesett.
- Tilby parkeringsmuligheter ved større kollektivterminaler. Bedre tilgjengeligheten for reisende med langdistanse ekspressbuser.

7.3 VANNFORSYNING

Utfordringen er til enhver tid å skaffe nok og godt vann til alle. Vannverket forsynes fra én kilde og har et langt og sårbart overføringsnett. Eksisterende reservevannkilde forsynes delvis fra hovedvannkilden; hygienisk sikkerhet er derfor ikke garantert. Leveringssikkerhet må bygges inn i vannforsyningssystemet.

Mål

- a) Etablere en pålitelig reservevannskilde for det kommunale vannverket.
- b) Bygge flere høydebasseng for å bedre leveringssikkerheten og dekke behovet for brannvann i tettbebyggelsen.

Virkemidler

- Planlegge og ta i bruk en ny reservevannskilde for hovedvannverket.
- Vurdere bruk av grunnvann opp mot overflatevann.
- Eventuelt båndlegge områder som skal benyttes til reservevannskilde i kommuneplanens arealdel.
- Bygge nye høydebasseng i Vikersund og Vestre Åmot.

7.4 KLOAKKAVLØP

Utfordringen er å transportere og rense kloakken på en driftsikker måte, slik at forurensningsmessige og helsemessige forhold ivaretas på en forsvarlig måte.

Mål

- a) Det skal ikke oppstå ukontrollerte utslipp i nærmiljøet som skaper lukt, tilgrising eller uestetiske forhold.
- b) Hovedvassdragene skal som et minimum ha badevannskvalitet.
- c) Avløpssystemet skal ha en kapasitet som muliggjør tilknytning av ny bebyggelse.
- d) Kommunalt kloakkslam skal ha en kvalitet som muliggjør anvendelse som gjødsel og jordforbedringsmiddel i jordbruket.

Virkemidler

- Sanere eldre ledningsnett og systematisk arbeide for at overvann skilles ut og ikke tilføres avløpsnettet eller renseanleggene.
- Utnytte og optimalisere driften av renseanleggene.
- Holde god kontakt med bønder for å sikre avsetning av behandlet kloakkslam.

7.5 AVFALLSBEHANDLING

Utfordringen er å utvikle et helhetlig og funksjonelt system for avfallshåndtering.

Mål

- a) Gi næringsliv og privatpersoner et godt tilrettelagt tilbud for å levere forskjellige typer avfall.
- b) Videreutvikle gjenvinningsanlegget på Enger til nivå 3 i avfallsordningen.
- c) Forebygge ulovlig deponering.

Virkemidler

- Drifte Enger Avfallsanlegg innenfor forsvarlige miljømessige og økonomiske rammer.
- Videreutvikle gjenvinningsanlegget i samarbeide med RfD for å gi et brukervennlig tilbud i et avfallsmarked under stadig endring.
- Utvikle nye tjenester til publikum og næringslivet.

7.6 FORVALTNING AV AREAL- OG BYGGESAKER

Forvaltningsoppgavene bør utføres på en effektiv og rasjonell måte, som ivaretar utbyggeres, publikums og samfunnets interesser på kort og lang sikt. Forvaltningen former over tid kulturlandskapet og bygdas visuelle uttrykk. Tilgjengelighet for alle gjennom universell utforming av utearealer og bygninger bør oppnås gjennom hovedløsninger - uten behov for sær-løsninger eller tilpasning.

Mål

- a) Vektlegge estetisk kvalitet ved siden av funksjonell kvalitet.
- b) Kvalitetssikre arealplaner slik at sikkerhetsmessige aspekter ivaretas.
- c) Planlegge og tilrettelegge bebyggelse og uterom slik at de er tilgjengelige for alle.
- d) Byggesaker skal behandles innen lovens frister. En byggesøknad for en enebolig skal behandles innen tre uker fra komplett søknad foreligger.

Virkemidler

- Utarbeidet operative hjelpemidler for ivaretagelse av estetikk.
- Framstille temakart som angir områder med sikkerhetstrussel, herunder flomutsatte områder, ras-/kvikkleireområder, forurenset grunn (nedlagte deponier m.m.) og lagring av farlig gods.
- Stille strengere krav til planleggingen og sette fokus på tilgjengelighet i hovedløsningen.

- Trekke brukerorganisasjoner inn i planleggingen av store prosjekter.

7.7 DRIFT AV KOMMUNALE BYGNINGER

Utfordringen er å opprettholde en akseptabel kvalitet i bygningsmassen, slik at brukernes behov ivaretas og forfall forhindres. Kommunale institusjonsbygg må bygges slik at vedlikehold og energiforbruk blir lavt. Oppvarmingen bør tilrettelegges for alternative energikilder.

Mål

- a) Sikre kvaliteten på den kommunale eiendomsmassen.
- b) Sikre en helhetlig kommunal eiendomsforvaltning.
- c) Effektivisere bruken av elektrisk strøm og fyringsolje til oppvarming.

Virkemidler

- Legge forholdene til rette for en profesjonell eiendomsforvaltning.
- Samle ressurser som i dag brukes til bygningsvedlikehold.
- Gjennomgå dagens ordning med utleieboliger.
- Utvikle ny kompetanse i egen organisasjon for å drifte bygningstekniske anlegg.
- Tilrettelegge for bruk av alternative energikilder til oppvarming.
- Investere langsiktig i varmesystemer som gir energifleksibilitet og bedre styring.

7.8 KIRKEGÅRDER

Det skal være godt å besøke kirkegårdene i Modum, enten det er i anledning begravelse eller for å stille en grav. Kirkegårdene må være tilgjengelige for alle.

Mål

- a) Kirkene skal fremstå som vakre kulturminnesmerker som er respektert og etterspurt av bygdas befolkning.
- b) Kirkegårdene skal være velstelte og vakre med tilstrekkelig kapasitet.

Virkemidler

- Bistå Modum kirkelige fellestråd i å utarbeide vedlikeholdsplaner for kirkene.
- Forberede nødvendig utvidelse av kirkegårdene for å ha god nok kapasitet til enhver tid.
- Prioritere parkmessig drift av kirkegårdene og tilby stell av graver.
- Utarbeide bevaringsplaner og bruke dem aktivt.
- Bygge sanitæranlegg ved alle kirkegårdene.
- Bedre adkomsten til og i anleggene.

7.9 PARK OG FRILUFTSLIV

Utfordringen er å tilrettelegge for rekreasjon og informere om de tilbudene som finnes.

Mål

- a) Vektlegge utforming av gode uteområder og parkanlegg.
- b) Utbyggere av boligfelt skal ferdigstille lekeplasser og balløkker samtidig med veg, vann og kloakk.

Virkemidler

- Utforme gode uteanlegg ved skolene og barnehagene og sikre muligheten til å benytte større skogsarealer i nærheten til undervisning.
- Sørge for at lekeplassene i bygda til en hver tid er sikre gjennom samarbeid med borettslag og velforeninger.
- Ha gode informasjonsrutiner om friluftslivsmulighetene i kommunen.
- Kommunen preparerer selv hovednettene av skiløypene, mens private kan få et økonomisk bidrag til å preparere sekundær løyper (inkl. løypenettet i Holleia).

7.10 SENTRUMSOMRÅDER

Utfordringen er å utvikle innbydende og funksjonelle tettsteder i samarbeid med brukere og næringsliv. Fylkesdelplan for handel, service og senterstruktur i Buskerud definerer Åmot og Vikersund som distriktssentre. Geithus og Åmot vest er sekundære sentrumsområder.

Mål

- a) Tilrettelegge for servicenæring med bredde i tilbudet.
- b) Sentrumsområdene skal ha trivelige og gode møteplasser med mulighet for torgaktivitet.
- c) Tilrettelegge for fortetting og bygging av attraktive boliger i sentrum.
- d) Tilby parkeringsmuligheter med kort avstand til butikker og andre tjenester.
- e) Holde sentrumsområdene rene og pene.

Virkemidler

- Ta næringsliv og brukere med på råd vedrørende utviklingen av tettstedene.
- Synliggjøre kommunens holdning til estetikk - materialbruk, belysning og beplantning.
- Klargjøre gårdeierens, næringsdrivendes og kommunens ansvar når det gjelder vedlikehold av sentrumsområdene.

7.11 LANDBRUK OG NATUR

Utfordringen er å opprettholde en aktiv og levedyktig landbruksnæring i hele bygda.

Mål

- a) Være en aktiv jord- og skogbruksbygd.
- b) Bidra til bosetting i alle deler av kommunen.
- c) Sikre produksjonsarealene og kulturlandskapet for framtidige generasjoner.
- d) Sikre eksisterende arbeidsplasser og etablere nye næringer i tilknytning til landbruket.
- e) Skape et trivelig kulturlandskap og ta vare på miljøgoder knyttet til jakt, fiske og naturopplevelser.
- f) Opprettholde det biologiske mangfoldet.

Virkemidler

- Ivareta jord- og skogbruksområdene med sikte på rasjonell landbruksproduksjon.
- Videreutvikle en positiv og effektiv rådgivning vedrørende næringsutvikling i tilknytning til landbruket.
- Fundamentere en reflektert og rettferdig forvaltningspraksis i bopliktsaker.

8 KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Kommuneplanens arealdel angir muligheter og begrensninger for arealforvaltning i Modum i planperioden (2005-2015). Samfunnsutviklingen i Modum de siste 20 årene har skjedd i samsvar med tidligere kommuneplaner. Gjennom planmessig samfunnsutvikling fastsettes infrastrukturen – veger, vann, kloakk, skoler, sykehjem o.l. – for lang tid framover. Et hovedprinsipp for arealforvaltningen blir å videreutvikle kommunens eksisterende sentra.

Planene vil som regel bli justert etter noe tid; så er tilfelle også ved denne plangjennomgangen. Endringene i forhold til tidligere planer har framkommet etter en samlet vurdering av mange forhold, der kommunens egne mål for utvikling av Modum-samfunnet har stått i fokus. Videre tar planen hensyn til endringer i rammebetingelser fra overordnede myndigheter, samt en rekke innspill fra offentlige og private aktører.

8.1 MÅL FOR AREALBRUKEN

Overordnet mål

- Sikre tilstrekkelige og egnede arealer for utviklingen av Modum som en god kommune å bo og virke i.

Delmål

All arealbruk i Modum kommune skal ta hensyn til:

- naturens mangfold og produksjonsevne
- landbrukets produksjonsgrunnlag og kulturlandskap
- kulturminner og kulturmiljøer
- friluftslivsinteresser
- tilstrekkelige områder til leik og friluftsliv i tilknytning til eller i nærheten av skoler og barnehager.
- estetikk på bygning-, tettsted- og landskapsnivå
- trygghet, trivsel og helse
- universell tilgjengelighet
- samfunnssikkerhet

8.2 SENTRUMSOMRÅDER OG SENTERSTRUKTUR

Sentras funksjoner

Mennesket er et sosialt vesen som av natur har behov for samlingspunkter i sosial og kulturell sammenheng. Samtidig har mennesket fortsatt behov for nærhet til naturmiljøet og rekreasjonsmuligheter. Det er den moderne samfunnsplanleggingens utfordring å kombinere disse ytterpunktene.

For å utvikle levende, attraktive og funksjonelle sentra, bør arealutnyttelsen innenfor de definerede sentra optimaliseres. Dette innebærer at viktige sentrumsfunksjoner (handel, service,

visse typer kontor, helsetjenester m.m.) får lokaliseringmuligheter i sentrumsområdene. Mer plasskrevende virksomheter (volumvarehandel, verksteder m.m.) må tilsvarende gis utviklingsmuligheter i randsonene utenfor selve sentrumsområdet, fortrinnsvis nær eksisterende hovedvegnett.

Videre er det viktig at også fritidstilbud, sosiale og kulturelle tilbud legges i sentrum, samtidig som det også må legges til rette for at folk kan bo i sentrum. Utfordringen i plansammenheng blir å gi sentrumsområdene mulighet til å huse alle de viktige funksjonene, uten at de flyter ut i bredden. Det siste er viktig for tidsforbruk og miljø, ved at folk får tilfredsstilt sine sosiale behov uten å måtte bruke for mye av sin tid til stadige transport for innkjøp, møter, samlinger og arbeidsutførelse. Samtidig er det kostbart, forurensende og arealkrevende både å bruke og bygge opp en vidstrakt senter- og infrastruktur.

I kommunal arealplanlegging er det derfor naturlig å ta utgangspunkt i utviklingen av en senterstruktur. Dette er dessuten en naturlig oppfølging av fylkesdelplanen for handel, service og senterstruktur i Buskerud. Fylkesdelplanen er en retningslinje for kommunene, der det legges klare føringer for utviklingen av handels- og servicetilbud i forhold til de definerte sentra. Planen erstatter nå den rikspolitiske bestemmelsen om midlertidig etableringsstopp for kjøpesentre utenfor sentrale deler av byer og tettsteder. Fylkesdelplanen er ikke juridisk bindende, men vil kunne være grunnlag for innsigelse til de kommunale arealplanene.

Et senter i praktisk kommunal sammenheng er ikke nødvendigvis bare et handelssenter. Et senter er i utgangspunktet et sted som man har stort behov for å komme til. Arbeidsplassen er slik sett det primære møtepunktet for mange, aldershjemmet og skolen for andre. Dernest kommer de funksjonene vi er avhengige av for å kunne gjennomføre vårt arbeid, nemlig barnehager, skoler og helseinstitusjoner.

I det moderne samfunn er det våre minst mobile, nemlig barn, eldre og funksjonshemmede som i særlig grad må være premissgivere for samfunnsutviklingen. Disse gruppene er et viktig utgangspunktet for en fornuftig kommunal senterstruktur og kommuneplan. De største gruppene av disse er de eldre og skolebarn. Det er derfor naturlig å vurdere sentra ut fra eksisterende tilbud og framtidsbehovet for aldersinstitusjoner og barneskoler. For å ivareta funksjonshemmedes behov, må universell tilgjengelighet være et førende prinsipp for all planlegging, utbygging og drift.

Distriktssentra

I fylkesdelplanen har Vikersund og Åmot (øst) fått status som distriktssentra. Et distriktssenter består av en sentrumskerne og av en eller flere utkantområder, og har i tillegg utstrakt boligbebyggelse og god kommunikasjon og infrastruktur. I sentrumskjernen søkes det etablert og opprettholdt arealintensive funksjoner, som daglivareforretninger og annen småhandel og kontorvirksomhet med høy besøksfrekvens. Distriktssentrene kan også ha utkantområder bestående av forretninger med volumkrevende varer og servicertett industri, samt arealkrevende offentlige virksomheter som skoler og institusjoner.

Nærsentra

De øvrige tettstedene i Modum - Geithus, Sysle og Åmot vest - kommer i kategorien nærsentra. Et nærsenter skal primært forsyne nærliggende boligområder med de viktigste varene, samt ha allmenntilgjengelige basisfunksjoner som skole, barnehage, forsamlingslokale og kanskje idrettsanlegg og eldresenter. Det må også være infrastruktur i form av vannforsyning, avløp,

gangveier og et minimum av kollektivtilbud. Utviklingen av et nærsenter bør ha som målsetting å opprettholde et visst servicetilbud innen akseptable avstander.

Et nærsenter skal ha en sentrumskerne for arealintensive funksjoner. I randsonen hører det også med å ha næringsarealer for butikker med mer volumkrevende varer, samt småindustri. Omkringliggende tilbudet av varer og tjenester – og arbeidsplasser - styrker tettstedets servicefunksjon.

Grendesentra

I Modum opererer vi også med et lavere nivå som vi har kalt grendesentra. Modums grendesentra er Drolsum, Snarum, Simostranda, Haugfoss, V. Spone m.fl. Dette er boligansamlinger der vi ikke nødvendigvis finner sentrumsfunksjoner som forretninger og kontorer, men som allikevel innehar viktige sosiale funksjoner for lokalmiljøet, f.eks. forsamlingshus, kirke og idrettsanlegg.

Konsekvenser for kommunenes planarbeide

Kommunene i Midt-Buskerud har en rolle i å avlaste fylkets regionsentre (Drammen, Hønefoss og Kongsberg). For Midt-Buskerud ligger det en stor utfordring i å utvikle distriktssentrene Åmot og Vikersund, samt lokalsentrene Prestfoss og Noresund, slik at disse framstår som reelle alternativ til etablering i et større regionsenter.

For å følge opp Fylkesdelplanens anbefalinger, gis distriktssentrene Åmot og Vikersund og nærsentrene Åmot vest, Geithus og Sysle arealbruksformålet "blanda sentrumsfunksjoner". Dette er et arealbruksformål som innebærer alle funksjoner som er påpekt som viktige for et senter. For å oppnå funksjonelle og livskraftige sentra, må det foretas endringer i praksis når sentrene skal utformes. Noen viktige grep i så måte kan være for eksempel økte byggehøyder, større grad av arealutnyttelse og blanding av arealbruksformål (eks. forretning/kontor/bolig), samt strengere regulering av hvilke type virksomheter som skal tillates etablert innenfor sentrumsområdet. Utforming og utvikling av kommunens sentra bør utredes nærmere, enten som en kommunedelplan for senterstruktur eller gjennom revisjoner av gjeldende reguleringsplaner i sentrumsområdene. Videre fastslår denne kommuneplanen at det ikke tillates oppført kjøpesenter med detaljhandelsvirksomhet utenfor de definerte sentrumsområdene.

8.3 BEFOLKNINGSUTVIKLING OG BOLIGBYGGING

Befolkningsutvikling

Et premiss for dimensjoneringen og valg av arealer til ulike formål er befolkningstilveksten. Befolkningsveksten styres dels av ikke-påvirkbare forhold (fødsler og død i Modum, flytting til og fra) og dels av kommunens tilrettelegging av byggefelt m.m. En befolkningsvekst på minst 0,6 % per år, som landets befolkningsvekst, synes å være et realistisk måltall for Modum.

Boligbygging

Behovet for nye boliger i Modum vil være omkring 35 boenheter i året. Erfaringsmessig vil 15 – 20 % av boligutviklingen etterspørres i form av spredt bebyggelse, og ca. 25 % av boligutviklingen gjennom økt boligtetthet i eksisterende sentra og allerede etablerte boligom-

råder. Behovet for boliger i nye felt vil etter dette bli ca. 20 per år. Med et brutto arealbehov på ca. 1,5 daa per bolig vil det i planperioden være behov for ca. 350 daa areal til utvikling av boligfelt. Det vil bli stilt krav om at feltutbygging skjer med bakgrunn i reguleringsplaner.

Det legges opp til at det i planperioden kan tillates oppført inntil 100 boliger som spredt bebyggelse, fordelt på 70 boliger i spredt klyngebebyggelse og 30 boliger som spredt enkelt-husbebyggelse. For lokalisering av spredt bebyggelse settes det vilkår som sikrer at kommunens overordnede mål for areal- og naturressursbruk oppfylles.

Med ”spredt klyngebebyggelse” menes husklynger i størrelsesorden 3 - 6 hus, der også eksisterende bygninger kan inngå. For utbygging i form av klyngebebyggelse vil det bli stilt krav om en enkel bebyggelsesplan, der tomteplassering og forhold som vann, avløp og avkjøring skal dokumenteres. Når det gjelder spredt enkelt-husbebyggelse kan dette tillates på steder der det ikke kommer i konflikt med de gitte vilkårene for spredt bebyggelse.

Av hensyn til landskapsbildet vil det for all spredt bebyggelse være naturlig at kommunen stiller betingelser vedrørende estetisk utforming av bygninger, veianlegg m.m. Videre vil det bli lagt vekt på at bebyggelse blir plassert noe vekk fra eksisterende gårdstun - av hensyn til å bevare kulturlandskapets egenart og for å forebygge ulemper med støy, støv og lukt for boligeiendommene som følge av gårdsdrifta. Videre er det viktig for landbrukets eksistensgrunnlag at spredt bebyggelse ikke medfører oppsplitting av landbrukseiendommene eller vanskeliggjør drifta.

8.4 BEREDSKAP OG SAMFUNNSSIKKERHET

Kommunen har utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse som viser hvilke beredskapsmessige utfordringer vi med noen grad av sannsynlighet kan bli stilt overfor. Kommunens ROS-analyse rulleres i 2005. En del forhold som omhandles i ROS-analysen danner viktige premisser for hvordan arealene i kommunen kan brukes. For framtidige utbyggingsprosjekter kreves det at tiltakshavere framlegger risiko- og sårbarhetsanalyse i forhold til samfunnssikkerhet og beredskap i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplaner og/eller større byggesaker.

Flom, ras og annen naturskade

Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) har utarbeidet flomsonekart for Snarumselva og Tyrifjorden, som viser hvilke områder som ikke anbefales bebygget på grunn av flomfare. Dette gjelder for Modums del enkelte områder i Vikersund og Geithusområdet. Bygge- og anleggsvirksomhet i flomutsatte områder frarådes i kommuneplanen.

I 1992 raste et bolighus under oppføring ut i et leirras på Vestre Spone. Høsten 2000 ble vi på nytt gjort smertelig oppmerksomme på farene knyttet til ustabile grunnforhold. Flere leirskred ble utløst av den ekstreme nedbøren som kom oktober måned. Heldigvis rammet ingen av disse rasene liv og helse. Store ressurser har imidlertid blitt brukt i ettertid for å sikre bebyggelse nært opp til det største rasområdet. Norges Geotekniske Institutt (NGI) kartla for noen år siden kvikkleireforekomster i Modum. Kartleggingen er ikke fullstendig, men sammen med våre erfaringer opp igjennom årene har vi et godt grunnlag for å vurdere hvilke områder som ikke bør bebygges.

Større ulykker

Med viktige transportårer som riksveger og jernbane gjennom bygda vil det alltid være risiko for trafikkulykker. Mindre ulykker har ikke innvirkning på arealbruk, men i det øyeblikk det skjer en stor ulykke som for eksempel involverer vogntog eller tog med farlig last, kan områdene i nærheten av skadestedet bli rammet. Dette må vi ta høyde for når områder nær hovedveier, større vegkryss og jernbane blir vurdert for utbygging.

Modum kommune vil sette fokus på sikring av farlige jernbaneoverganger i planperioden. I første omgang har kommunen utfordret jernbaneverket til å sikre overgangene ved Søya (syd for Døvikfoss, ved embretsfoss og ved Brevik/Jahrentangen).

Den senere tid har man tilstrebet å legge inn buffersoner mellom industriområder og boligområder, for å unngå nærmiljøulemper (støy, støv m.m.) og for å forebygge eventuelle skader ved uhell ved bedriftene (utslipp, eksplosjon, brann e.l.).

Andre forhold

Gjennom kartlegging av radon i et utvalg av bolighus i hele Modum har vi fått et godt bilde av hvor risikoområdene finnes. Risiko for helseskade som følge av radon i inneluft kan unngås, dersom det blir tatt de nødvendige forholdsregler ved bygging og restaurering av bygninger. Gjennomføring av radonrisikovurdering vil bli satt som vilkår når reguleringsplaner og bebyggelsesplaner skal utarbeides i områder der det er mulighet for radonholdig grunn.

Modum kommune er ellers opptatt av å redusere nærmiljøulempene og mulige helseskader forårsaket av nærføring av kraftlinjer i forhold til boliger, institusjoner m.m. I planperioden vil kommunen derfor legge press på netteiere for økt sambruk av linjer og traseer, samt økt bruk av jordkabel som alternativ til luftledninger. Spesielt vil fokus rettes mot ”Drammenslinja” fra Kaggefoss og Gravfoss, som nå er inne i andre halvdel av sin konsesjonsperiode.

8.5 AREALKREVENDE ANLEGG

I inneværende planperiode har kommunen blitt involvert i planer for utvikling av arealkrevende anlegg for hhv. Motorsport, skytebaner og hopp/skiflyvning. Modum kommune ønsker å bidra i arbeidet med å finne gode, framtidsette løsninger for slike anlegg.

Konkret innebærer dette at forslagene til lokalisering av motocrossanlegg i Mastedalen og skytebane i Stordalen tas inn i kommuneplanen. Dersom disse lokalitetene av støymessige eller andre årsaker viser seg å ikke være tilfredsstillende er imidlertid kommunen villig til å akseptere at alternative lokaliteter kan godkjennes uten først å ha vært vurdert i kommuneplansammenheng.

Videre vil kommunen være imøtekommende mht. realisering av planene for Vikersund Hoppcenter. Dersom det underveis i planarbeidet viser seg at utviklingen av hoppcenteret krever arealer utover det som allerede er regulert til formålet, vil kommunen kunne akseptere arealmessige tilpasninger uten at dette først må ha vært vurdert i kommuneplansammenheng.

9 RESSURSGRUNNLAG

9.1 JORD OG SKOG

Modum har alltid vært en betydelig jord- og skogbrukskommune, og mange henter fortsatt inntekten sin fra jord- og skogressursene. Det dyrkede arealet er på vel 50.000 daa, og mesteparten benyttes til kornproduksjon. Kommunen har 350.000 daa produktiv skog. Den årlige avvirkningen er på 60.000 – 80.000 m³. I tillegg representerer skogen en viktig ressurs i form av utmarksbeiter, jakt- og friluftsområder. Landbruket genererer dessuten mange arbeidsplasser innenfor handel og tjenesteyting. Bevaring av landbrukets produksjonsarealer har alltid vært et førende prinsipp for arealbruken i Modum.

I de siste årene har utviklingen i landbruket gått mot stadig mindre inntjening. Dette har ført til at flere gårdbrukere har sluttet med husdyr, mens en del heltidsbønder har økt besetningen og leier mer jord. Mange gårdbrukere henter også betydelige deler av sin inntekt utenom gården. Forståelsen for å verne om den dyrka marka er ikke lenger så stor, og presset på jordbruksarealene fra utbyggingsinteressene er økende. I Modum ønsker vi fortsatt å ta vare på dyrka og dyrkbar mark. Mat er en knapphetsressurs i global målestokk, og matvaresikkerhet er et viktig beredskapsmoment. Et annet argument for å hegne om landbruksarealene, er at våre vakre kulturlandskaper vil gro igjen uten et aktivt landbruk.

9.2 JAKT, FISKE OG UTMARK

Modum har store utmarksressurser i form av vilt, fisk og utmarksbeite. Skogsområdene er også viktige rekreasjonsområder. Modum kan tilby både opplyste løyper på Furumo og store sammenhengende skogsområder i for eksempel Finnemarka og Holleia.

Av de jaktbare artene er det hjorteviltet som betyr mest økonomisk, men småviltjakta er også viktig for mange. Årlig blir det felt ca. 160 elg, ca. 15 hjort og ca. 180 rådyr i kommunen.

Bruken av utmarksbeitene har lange tradisjoner i kommunen. De største beitelaga er Holleia- og Finnemarka beitelag. I tillegg har vi Nykirke- og Gruveåsen beitelag. Det hentes ut betydelige verdier fra utmarka i form av fôr til i hovedsak sau, men og til en god del storfe. Beitedyra bidrar til å holde kulturlandskapet i utmarka åpent. I tillegg gjør de også en god jobb med å holde i sjakk uønsket vegetasjon i plante- og ungskogfelt.

9.3 ENERGIPRODUKSJON

Mer enn 1 % av Norges elektrisitetsproduksjon foregår i kraftverk beliggende i Modum. Kommunen har selv bare hånd om en liten del av selve produksjonen, gjennom det heleide kommunale selskapet Modum Kraftproduksjon KF. Modum kommune har imidlertid økt sitt engasjement innen energisektoren de seinere årene gjennom bl.a. å ha gått inn med 1/3 eierskap i Hellefoss kraftstasjon i Hokksund, sammen med Øvre Eiker Energi KF og Buskerud Kraftproduksjon AS. Videre har Modum kommune kjøpt seg opp i det interkommunale Ramfoss kraftlag, og eier i dag vel 36% av dette selskapet.

Energiproduksjonen har alltid gitt positive tilskudd til kommunens økonomi. Utfra dette er det et mål å opprettholde kommunens engasjement i energiselskaper.

Kommunen ønsker å medvirke aktivt i energiutredninger som utføres av Midt Nett Buskerud AS. Energiutredningene skal i henhold til forskrift til energiloven rulleres årlig.

9.4 SAND, GRUS OG STEIN

Sand og grus er ressurser som Modum er rik på. Det kan forventes økende etterspørsel etter disse ressursene når reservene nær de store befolkningssentrene på Østlandet etter hvert tømmes eller blir bygget ned. For å sikre en optimal utnyttelse av disse ressursene, er det viktig at arealene ikke blir brukt til formål som ødelegger gruskvaliteten eller forhindrer framtidig uttak.

Videre er det viktig at ressursutnyttelse skjer i henhold til planer og avtaler som sikrer landskapstilpassing og etterbruk av områdene. I dag er uttakene av grus i området i hovedsak styrt av gamle omdisponeringstillatelser, uten bestemmelser om istandsetting av terreng og etterbruk. Videre er utvinningstakt og metode fullt og helt prisgitt utvinnerens behov i øyeblikket, uten at ressursutnyttelsen er sett i større sammenheng. Det er på høy tid å få regulert denne virksomheten.

Første trinn er å gjennomføre en innmåling av alle aktive grustak der det foregår en kommersiell utnyttelse. Neste trinn er å kreve reguleringsplaner for alle nye uttak eller utvidelse av eksisterende. Alle aktive grustak bør avkreves reguleringsplan med tilhørende driftsplan innen utgangen av 2006. Unntatt fra dette er mindre massetak av ikke-kommersiell karakter, f.eks. de som er etablert i tilknytning til skogsveger og private gårdsveger og som kun benyttes til uttak for å forsyne vegen med masse.

Stein og mineraler har historisk vært Modums viktigste ressurs. Blaafarveværket, Snarums Koboltverk, Magnesittverket på Morud, Glomsrudkollen sinkgruver og Hassel Jernverk er i dag tekniske kulturminner som vitner om Modums posisjon i norsk bergverksindustri. Det er imidlertid lite som tyder på at det vil komme i gang noen kommersiell gruvevirksomhet igjen. Dagens utnyttelse av fjellgrunnen begrenser seg til masseuttak av fyllmasser, pukk og finere fraksjoner av knust stein.

Modums behov for steinmasser dekkes stort sett av lokal produksjon i steinbrudd og i forbindelse med overskudd fra utsprenning av tomter og tunnelmasse fra kraftverksutbygging. Noe masser "importeres" imidlertid også fra nabokommunene (Krødsherad, Øvre Eiker). Denne importen kan ha med pris og kvalitet å gjøre, men det tyder på at markedet er tilstede for økt lokal produksjon av stein med etterspurt kvalitet. Etablering av steinbrudd og pukkverk er imidlertid virksomheter som medfører terrenginngrep, støy, støv og tung transport. Slik aktivitet bør normalt etableres på avsides steder og med kort veg til hovedvegnettet.

9.5 GRUNNVANN

Svakheten ved mange norske vannverk er at det benyttes overflatevann. Dette er sårbart for ytre påvirkninger som kan forringe vannkvaliteten. Modum kommunale vannverk har over-

flatevann som hovedkilde (Damtjern/Midttjern og Urdvann), men har også et grunnvannsba-sert anlegg (filtrering av elvevann gjennom finsand) av mindre målestokk (Sysle).

Langs kantene av de store grusavsetningene i bygda er det vel kjent at det er betydelige grunnvannsutspring. Store kilder finnes bl.a. rundt Brunespoene/Furumo, på Vestre Spone (Overnbekken) og i Kløftefossområdet (Ramfossdalen m.fl.). Disse kildene kan få betydning i framtidig drikkevannsforsyning. Konkret blir det i løpet av planperioden satt i gang under-søkelser av vannkvalitet og kapasitet i "de rike kilder" ved Vestre Råen, med tanke på reser-vevannsforsyning i Vikersundområdet.

Gjennom arealplanleggingen må vi sørge for at det ikke blir iverksatt tiltak som kan påvirke vannkvaliteten i potensielt viktige grunnvannsområder.

9.6 BIOLOGISK MANGFOLD

Gjennom kartlegging av naturtyper, viltområder og ferskvannslokaliteter har vi et godt bilde av det biologiske mangfold i Modum. Kartleggingen er imidlertid ikke fullstendig, og det vil være behov for kontinuerlig påfyll av kunnskap i vår naturbase. Hensikten med kartleggings-arbeidet har ikke primært vært å lage en verneplan for Modums natur, men å få et godt beslut-ningsgrunnlag for kommunens forvaltning av arealer og naturressurser. Kartlagte elementer kan gi grunnlag for å nekte omdisponering av areal. Innsamlet kunnskap kan også forenkle omdisponeringssaker ved at krav om utredning av naturforhold kan frafalles i områder som allerede er undersøkt og dokumentert.

Modum kommune har vedtatt få verneområder. Kommunen innehar imidlertid forvaltnings-myndighet for verneområder vedtatt av staten. Gjennom dette har Modum kommune forplik-tet seg til å sørge for at det ikke blir iverksatt tiltak som kan forringe verneformålene. Kommunen er anmodet om å utarbeide forslag til forvaltningsplaner for sine verneområder, noe som vil bli utført i 2006.

Videre vil arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold bli fulgt opp med en verdivurde-ring og forslag til områder som bør båndlegges i framtidige planer. Dette arbeidet er imidler-tid ikke kommet så langt at det er hensiktsmessig å innarbeide slike båndleggingsområder i noe særlig omfang ennå. Dersom viktige områder blir truet av utbygging, vil det likevel være muligheter for å iverksette midlertidig båndlegging etter annet lovverk uavhengig av kommu-neplanen.

9.7 KULTURLANDSKAP OG KULTURMINNER

Modum har et variert kulturlandskap. En del av jordbruksarealene er store og åpne, og påvir-ket av moderne driftsformer. Mange av disse arealene blir i dag brukt til kornproduksjon. Modum har også et småskala landskap, der enhetene er små og topografien ikke tillater rasjo-nell drift. Beitedyra er svært viktige for å holde kulturlandskapet i hevd, spesielt i områder det ikke er mulig med maskinell drift.

Kulturlandskapet i Modum har stor verdi som rekreasjonsområder, både for tilreisende og fastboende. Modum ligger sentralt og har derfor god tilgjengelighet for allmennheten.

Det er tre kulturlandskapsområder som utpekes som særlig viktige i kommunen:

1. *Området rundt Heggen kirke:* Fra Øren/Hovland til Austad (Hvalsbekken). Området er et flott og helhetlig kulturlandskap med svært mange plantearter. Her ligger dessuten Heggen kirke fra ca 1200, ruiner fra Viken middelalderkirke og Gamle Kirkevei. Det er gjort flere oldsaksfunn i området.
2. *Gulsrud – Askerud:* Fra Melåa til Askerud/Bjertnes. Dette området har et småskala kulturlandskap med bl.a. inntakt gammel bebyggelse. Området ligger ved Tyrifjorden og er godt synlig fra veien.
3. *Simostranda:* Fra Koplund og Linderud i sør og til Sigdalsdelet, inklusive Åsterud- og Tandbergveien. Området er et åpent kulturlandskap med i stor grad intakt gårdsbebyggelse.

I Modum har vi flere kjente vitnesbyrd om tidligere tiders liv og levned, f.eks. helle-ristningene i Katfoss og dyregravene på Furumo. Kulturminnene gir oss innblikk i hvordan våre forfedre nyttiggjorde seg naturressursene, og de gir oss tilhørighet og identitet.

Blaafarveværket er et eksempel på hvordan bergverks- og kulturhistorie er satt i system og utviklet til et attraktivt turistmål. Også andre kulturminner vil i framtida kunne bli en attraksjon som er med på å gi satsingsområdet "kulturturisme" et konkret innhold. Det er derfor viktig at vi er bevisste i forhold til det som finnes av kulturminner i den kommunale planleggingen og tilretteleggingen av arealbruk til ulike formål.

9.8 VASSDRAGENE

Vassdragene i Modum betyr mye både for det fysiske miljøet og landskapet. Kommunevåpens motiv taler for seg. Mange års investeringer i renseteknologi og utslippsreduksjoner fra alle hold har resultert i at vi har overveiende god vannkvalitet i hovedvassdragene i Modum – med et lite forbehold for Simoa, som til tider er preget av erosjon og høye konsentrasjoner av næringsstoffer. Undersøkelser bekrefter at det ikke lenger er betenkelig å spise fisk som fanges i vassdragene i Modum. Det er påvist reetablering av elvemusling i Drammenselva på steder der den tidligere var borte på grunn av forurensning.

Våre vassdrag gir store muligheter for utfoldelse i friluft, og har dessuten estetisk stor betydning. Spesielt viktig vil det være å opprettholde strandsonenes naturpreg, både av hensyn til det biologiske mangfoldet, estetiske forhold og for å opprettholde allmennhetens frie ferdsel langs elver, bekker og innsjøer. Prinsippet om byggeforbud i 100 meterssonen mot Tyrifjorden, Bergsjø og Drammenselva videreføres. For kommende periode foreslås at 100 meters byggeforbudssone innføres også for Snarumselva. I de øvrige vassdragene gjelder byggeforbudet i 50 meterssonen. Iht. vannressursloven fastsetter Modum kommune et minstekrav til vegetasjonsbelte på 2 m langs alle vassdrag med helåsvannføring. For øvrig legges regionale føringer fra vannmiljøsam arbeidet i Drammensregionen, samt kommunens vedtatte miljømål for vannforekomster, til grunn for areal- og naturressursforvaltning som kan påvirke vassdragene.

Innenfor Modum kommune er vassdragene i Holleia Nord og Finnemarka, samt Tyrifjorden (ytterligere regulering) vernet mot kraftutbygging. For disse vassdragene gjelder rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag. Dette gir sterke føringer for hvilke aktiviteter som tillates i vassdragsstrengen og i nedbørsfeltet forøvrig.

10 AREALBRUK 2005 - 2015

10.1 VURDERING AV FORSLAG TIL PLANENDRINGER

Beskrivelsene av arealbruksendringer i planforslaget tar utgangspunkt i plan- og bygningslovens § 20-4, første ledd. Her listes opp de seks arealbrukskategoriene som kommuneplanens arealdel i nødvendig grad skal angi:

1. *Byggeområder.*
2. *Landbruks-, natur- og friluftsområder.*
3. *Områder for råstoffutvinning.*
4. *Andre områder som er båndlagt eller skal båndlegges for nærmere angitte formål i medhold av denne eller andre lover og områder for Forsvaret.*
5. *Områder for særskilt bruk eller vern av sjø og vassdrag, herunder ferdsel-, fiske-, akvakultur-, natur- og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon med en eller flere av de nevnte brukskategorier.*
6. *Viktige ledd i kommunikasjonssystemet.*

I vår tilnærming til arealbruken de neste 11 årene har skolekretsene vært utgangspunkt. Grensene mellom skolekretser er ikke absolutte, men skaper stort sett naturlige grenser for hvilken del av kommunen folk føler tilhørighet i. Videre er det en kjennsgjerning at infrastrukturen er best utbygd i de områdene hvor skolene er lokalisert. For å dra nytte av samfunnets investeringer over tid er det derfor naturlig å gi disse områdene rom for utvikling også i framtida. Når det gjelder vurderingene av skolekapasitet er det forutsatt at elevtallsutviklingen i den enkelte skolekrets vil øke prosentvis likt med folketallsutviklingen.

For å kunne komme med tilrådinger om hvilke arealbruksendringer som synes fornuftige å ta inn i planforslaget har den administrative plangruppa gjennomgått alle innspill som har kommet inn. Videre har administrasjonen tilrådd en del planendringer av eget initiativ.

Følgende kriterier er lagt til grunn for plangruppas anbefalinger:

- Beliggenhet (sentrumsnærhet, skolekapasitet, sol og utsikt, naturtilgang, støyforhold)
- Kostnader (opparbeidelseskostnader, samfunnskostnader)
- Forbruk av areal- og naturressuser (jordbruk, skogbruk, biologisk mangfold)
- Beredskap og samfunnssikkerhet (flom, rasfare m.m.)

Planen har blitt til i en prosess mellom administrativ plangruppe og formannskapet som planutvalg. Første planutkast ble behandlet i mai 2004. Etter dette ble det innarbeidet en god del endringer før andreutkastet ble presentert for ny behandling 27. september. Etter dette lå planen ute til høring fram til 6. desember 2005. Formannskapet behandlet høringsinnspillene og formulerte sin innstilling til kommuneplan til kommunestyret i møte 14.3.2005.

Formannskapetets forslag til endringer i arealbruk er opplistet i tabellene nedenfor. I tabellene beskrives selve planendringen, samt at det henvises til aktuell arealkategori (1-6) etter Pl. § 20-4 og evt. plankrav eller lovhjemler som blir lagt til grunn ved gjennomføring.

Avslutningsvis er det for hver skolekrets gjort en vurdering av hvilke konsekvenser en utvikling iht. planen vil få for bolig- og befolkningsutvikling, infrastruktur og skolekapasitet. Kartene er utarbeidet på bakgrunn av disse vurderingene.

10.2 FORSLAG TIL PLANENDRINGER

Planforslaget som nå legges fram er et kompromiss mellom til dels sterke utbyggingsønsker og hensynet til bl.a. landskapsbilde, biologisk mangfold, jordvern og tilgjengelig infrastruktur. Planforslaget bryter med noen plantradisjoner i Modum. Nytt er det for eksempel at det åpnes for mer hyttebygging. Ellers gis det mulighet for etablering av noen nye hyttefelter (Dignes og Badstuvika ved Tyrifjorden). Videre legges det opp til noe større grad av utbygging i lisdene opp mot Øståsen (Ullhauglia, Øde-Hval/Dokka, Hovland, Sønsteby og Eikhaugen), samt innføring av nye prinsipper og vilkår for spredt boligbebyggelse (2 soner med hhv. husklyngebebyggelse og enkelthusbebyggelse).

Spesielt når det gjelder utbygging på Østsiden av Tyrifjorden og Bergsjø har det vært en utfordring å finne gode kompromiss. Området er attraktivt for boligetablering. Samtidig finner vi et aktivt landbruk og noe av de flotteste kulturlandskapene og områder for biologisk mangfold på østsida. I noen områder mener vi imidlertid at vi har klart å finne fram til løsninger som ivareta de ulike hensynene på tilfredsstillende måte. Åpning for noe utbygging i denne planperioden vil legge sterke føringer for ytterligere utbygginger i seinere planer. For å unngå ytterligere inngrep i et særpreget landskap bør seinere utbyggingsplaner fortrinnsvis komme i form av utvidelser og/eller fortetting i de områdene som er klarert gjennom denne planen. For å unngå ytterligere oppsplitting er de viktigste kulturlandskapsområdene markert på oversiktskartet bl.a. sammen med sonene for spredt bebyggelse.

A. Syle skolekrets

Sammendrag av planforslag Snarum/Kløtgefoss	Arealkategori PBL § 20-4	Plankrav / lovhjemmel	Kart nr.	Område nr.
Et område syd for SPLITKON's fabrikkianlegg i Krødsherad markeres som næringsområde iht. gjennomført eiendomsoverdragelse.	1	Kommuneplan	2	201
Boligfelt på Snarum, dvs. Honerud (33 daa) og mindre felt langs gamleveien (26 daa), der det ikke er igangsatt reguleringsarbeide, tas ut av planen og tilbakeføres til LNF-omr.	2	Utgår	2	202
Soner for spredt klyngebebyggelse for inntil 10 hus i planperioden innarbeides fra Skretteberg-Lia.	2	Bebyggelsesplan + Generelle vilkår	1	102
Sone for spredt enkelthusbebyggelse for inntil 5 hus i planperioden innarbeides fra Skuterudflata til Korsbøen	2	Generelle vilkår	1	103
Områdene for eksisterende masseuttak på Kløtgefoss/Lia og Morud planl. pukkverk tas inn på plankartet.	3	Reguleringsplan	2	203
Industriområdene omkring Ramfoss gamle tresliperi og Ramfoss kraftstasjon utvides med et restriksjonsområde som dekker kraftstasjonens fareområder.	4	Kommuneplan	2	204

Krøderbanens anlegg og bygninger, iht. kulturminnevern.	4	Kulturminneloven	2	205
Skytebanen på Snarum, fareområde angis på kart.	4	Kommuneplan	2	206
Ramfoss barskogvernreservat, vernegrense	4	Naturvernloven	1	104
Nordre Holleia vassdragsvern-område, vernegrense. (Tas inn på enedelig plankart)	4	RPR for vernede vassdrag		
Planlagt gangvei fra Morud til Snarum tegnes inn på plankartet	6	Reguleringsplan	2	207
Sysle				
Nytt boligfelt (70 daa) i Håbråtan legges inn, 2 interesserte grunneiere	1	Reguleringsplan	2	208
Området mellom Skuterudflata og Bøen innlemmes i sone for spredt husklyngebebyggelse med inntil 5 hus i planperioden	2	Bebyggelsesplan + Generelle vilkår	1	105
Eiendommen gnr. 73/9 omdefineres fra boligområde til LNF-område.	2	Kommuneplan	2	209
Eksisterende masseuttak på Bøen er nå innmålt og markeres på kartet	3	Reguleringsplan som forutsetning for fortsatt drift.	2	210
Område for høydebasseng ved Skretteberg legges inn som offentlig areal, kommunalteknisk anlegg	4	Adm. best –pl.b.l. Klausulering	2	211
Syslevannverkets brønner og nære omgivelser legges inn som offentlig areal, kommunalteknisk anlegg.	4	Adm. best –pl.b.l. Klausulering	2	212
Skytebanen på Flannum, fareområde angis på kart.	4	Kommuneplan	2	213
Kaggefoss kraftverk, fareområde angis på kart	4	Kommuneplan	3	301
Drolsum				
Områdene langs lokalveinettet fra Tveithagan/Øverby i sør til Ringesdalen i nord innlemmes i sone for spredt husklyngebebyggelse med inntil 15 hus i planperioden	2	Bebyggelsesplan + Generelle vilkår	1	106
Området for eksisterende pukkverk på Langsrudåsen tas inn på plankartet.	3	Reguleringsplan	1	107
Nordre Holleia vassdragsvern-område, vernegrense. (Tas inn på enedelig plankart)	4	RPR for vernede vassdrag		

Konsekvenser av planforslag:

- a) *Bolig og befolkning*: Planforslaget gir rom for utvikling av ca. 40 tomter i Håbråtan i tillegg til den planlagte utvidelsen av Holefeltet med ca. 15 tomter. Utover tomer i disse feltene antas det at det i løpet av planperioden vil bli oppført ca. 35 boliger som spredt

bebyggelse. Potensialet for fortetting synes ubetydelig. Samlet sett gir planforslaget rom for at det bygges 90 nye boliger, tilsvarende en befolkningsvekst på ca. 215 personer i planperioden.

- b) *Infrastruktur*: Utbygging i Håbråtan krever trafikksikkerhetstiltak fram til Sysle skole. Ny gangvei og fotgjengerfelt, samt nedsatt fartsgrense forbi Sysle sentrum vil være naturlige konsekvenser av utbygging. Avkloakking i Håbråtan betinger sannsynligvis en ny kloakkpumpestasjon i nedkant av feltet og kloakkledning fram til Elart. Vannforsyning i området er avhengig av det etableres en trykkøkningsstasjon i feltet. Disse forholdene må avklares og bygges ut i forkant av boligutviklingen. Kapasiteten for vannforsyning og avløpsbehandling på Sysle er ellers god. I områdene for spredt bebyggelse må det påregnes borebrønner og separate anlegg for vann- og avløp.
- c) *Skolekapasitet*: Sysle skole har kapasitet til å kunne møte den skisserte befolkningsveksten. Det planlegges rehabilitering/ombygging av skolen i nær framtid.

B. Vikersund skolekrets

Sammendrag av planforslag Brunes-Modum Bad-Skinstad	Arealkategori PBL § 20-4	Plankrav / Lovhjemmel	Kart nr.	Område nr.
Det legges inn et boligfelt for inntil 7 hus på "Skinstadtoppen"	1	Reguleringsplan	2	214
Det legges inn et lite boligfelt (5-6 hus) på eiendommen 76/20 langs Skinstadveien	1	Reguleringsplan	2	Nytt felt rett syd for område 214
Jordet mellom Tomtebo og Badeveien tilbakeføres til LNF-formål, mens et tilsvarende areal øst for Tomtebo tas inn som framtidig boligområde.	1	Reguleringsplan	2	Nytt område
Videre legges det inn et boligområde med 5 hus på Haraldsrudmoen (vest for krysset Bruneseveien/Badeveien)	1	Reguleringsplan	3	302
Området for grunnvannsforsyning til Modum Bads Nervesanatorium samt "De rike kilder" markeres på plankartet.	5	Kommuneplan Ikke klausulerte områder	3	303
Fiskeanlegget på Brunese med tilhørende vannkilder legges inn.	5	Kommuneplan Spesialområde	3	304
Vikersund distriktssenter				
Det åpnes adgang til forsiktig fortetting på Vikerkleiva, i "restarealer" som ikke direkte er i berøring med gårdstun.	1	Bebyggelsesplan eller byggesak.	3	305
Det legges inn et mindre boligområde (7-8 hus) i området Øde-Hval/Dokka iht. tidligere reguleringsforslag. Grensene for boligformål og golfanlegg justeres iht. faktiske eiendomsgrenser.	1	Reguleringsplan	3	307
Et mindre felt ved Hvalsbekkens utløp ved Gresseplassen tas inn som boligområde	1	Reguleringsplan	3	317
Gartneritomta øst for Vikersund Kurbad avsettes til offentlige formål øremerket utbygging av bolig- og omsorgstilbud.	1	Reguleringsplan	3	308

Arealene i og langs fjorden som omfattes av vassdragsvern og fuglelivsfredning tegnes inn på endelig plankart.	4	RPR for v. vassdr. Verneforskrift ved Kgl. res. 1953.		
Gyteområdene for ørret i Vikersundet markeres på kartet	4	Kommuneplan Spesialområde	3	309
Et botanisk viktig område ved Heggen kirke legges inn som LNF-område med skravur for særlig viktig Naturområde.	4	Kommuneplan	4	401
Brønner m/buffersone til de private vannverkene tegnes inn	5	Kommuneplan Ikke klausulerte områder	3	310
Småbåthavner og båtutsettingsplasser markeres på plankartet	5	Kommuneplan	3	311
Stamfiskeanlegg på Fiskestuholmen markeres på plankartet	5	Kommuneplan	3	309
Det tegnes inn et restriksjonsområde som fareområde omkring Vikerfosdammen.	5	Kommuneplan	3	312
Det skisseres løsninger for nye lokalveier i Hovdeskogen/ Simensrudjordet og i Vikerskogen/Vikersund Kurbad.	6	Kommuneplan Reguleringsplan må avklare detaljer i veiføring m.m.	3	313
Mulighet for etablering av nytt kryss mellom RV 35/RV280, samt videreføring av RV 35 mot Hønefoss i ny trase angis på plankartet	6	Kommuneplan Reservere traseene mot inngrep	3	314
Det tegnes inn ny gangvei langs stranda fra idrettsanl. på Tangen via Liengveien og videre nordover til Sundveien/Tyrifjord Hotell. Sammenbindingen mellom Liengveien og Tyrifjord hotell vurderes særskilt i planperioden.	6	Kommuneplan Tiltaket må utredes nærmere i form av reguleringsplan.	3	318
Østmodum				
Et mindre boligfelt (5-7 boliger) i "Ullhauglia" tegnes inn. Det legges inn en byggefri "buffersone" mot Ullhaugtuppen naturminne.	1	Reguleringsplan Generelle vilkår.	2	215
Nytt hyttefelt (ca. 40 daa) ved Dignes legges inn i plankartet. Det åpnes for regulering for inntil 25 hytter i planperioden.	2	Reguleringsplan	1	109
Nytt hyttefelt ved Badstuvika legges inn i plankartet. Det åpnes for regulering for inntil 25 hytter i planperioden.	2	Reguleringsplan	1	119
Sone for spredt husklyngebebyggelse for inntil 12 hus i planperioden legges inn på strekningen Askimbekken-Melåa	2	Bebyggelsesplan + Generelle vilkår	1	110
På strekningen fra Askerudelva til Lierdelet markeres spredt enkelthusbebyggelse for inntil 8 hus i planperioden.	2	Generelle vilkår	1	111

Arealet i og langs fjorden som omfattes av vassdragsvern tegnes inn på endelig plankart.	4	RPR for verna vassdrag		
De grunne områdene ut for Steintangen Badeplass markeres med friluftsmål i plankartet. Øvrig område er friområde.	5	Kommuneplan	3	316
Småbåtleia fra Vikersund og ut i Tyrifjorden markeres på plankartet.	5	Kommuneplan	3	315

Konsekvenser av planforslag:

- a) *Bolig og befolkning:* Planforslaget gir rom for utvikling av ca. 45 nye tomter. I tillegg kommer boligarealene som ligger inne i gjeldende plan, samt arealet der det er igangsatt regulering ved Hervik. I tillegg åpnes det adgang for inntil 20 hus som spredt bebyggelse på Østmodum. Ledige boligarealer i Vikersund omfatter etter dette 28 daa ved Modum Bad, 45 daa på Tangen (i forlengelsen av Øyaveien) og ca. 200 daa i Vikersund Vest fra Hervik i nord til Kroka i sør. I sum ligger det i planforslaget inne arealer til bygging av omkring 225 boliger/boenheter, hvorav ca. 75 på østsida og 150 på vestsida. 225 nye boenheter vil gi grunnlag for en befolkningsvekst på ca. 530 personer. I tillegg kommer den veksten som forårsakes av fortetting i allerede bebygde områder. Bare i de konkrete prosjektene vi kjenner i dag (Sommerfryd, St. Olavsborg og Wahl-bygget) legges det opp til utvikling av omkring 100 boenheter. Etter dette vil planforslaget gi rom for en befolkningsvekst i Vikersund på anslagsvis 750 personer i planperioden.
- b) *Infrastruktur:* Infrastrukturen i Vikersund er best utbygd på vestsida, og den planlagte utbyggingen her skal kunne håndteres av eksisterende vann- og avløpsnett. En flaskehals for hele Vikersund er Øya renseanlegg, som nå nærmer seg en kapasitetsgrense. Dette anlegget når dessuten teknisk levealder snart, og restaurering eller nyanlegg står snart for tur. Framtidig kloakrensing for Vikersund og Geithus vil bli et tema som kommunen må utarbeide planer for i løpet av de nærmeste årene. Lokaliseringsspørsmålet for nytt renseanlegg vil bli aktuelt ved neste kommuneplanrullering. Utvikling av anslagsvis 45 boliger på Østsida (Tangenområdet, Øde-Hval/Dokka, Vikerkleiva) vil imidlertid presse et fra før belastet avløpsnett. For å kunne opprettholde tilfredsstillende drift på nett og pumpestasjoner må det gjennomføres et større arbeide med separering av avløp i Øya-området. For boligene som planlegges høyest opp i åsen (> 125 moh) er det i tillegg behov for trykkøkningsstasjon for å få tilfredsstillende vannforsyning. For utbyggingen i Ullhauglia må det påregnes lokal vannforsyning og separat avløpsløsning.
- c) *Skolekapasitet:* Skolekapasiteten på barnetrinnet vil tåle den skisserte befolkningsveksten. På ungdomstrinnet er situasjonen mer anstrengt, og en utvidelse av ungdomsskolen vil bli nødvendig i løpet av planperioden dersom alle skisserte utbyggingsmuligheter blir gjennomført.
- d) *Annet:* Ved **all** utbygging på østsida av hovedvassdraget må det påregnes at radonforebyggende tiltak må gjennomføres.

C. Stalsberg skolekrets

Sammendrag av planforslag	Arealkategori PBL § 20-4	Plankrav / Lovhjemmel	Kart nr.	Område nr.
Arealstatus for eiendom n. for Geithus eldre- resenter (Folkvangveien 3) endres fra sent- rumsområde/friomr. til boligformål.	1	Reguleringsplan	4	402
Sentrumsområdet vest for Geithusveien, mot Rønningveien og Furumobakken omgjøres til framtidig boligområde.	1	Reguleringsplan	4	Nytt område
Det åpnes for feltutbygging av boliger på et område på omkring 20 daa. ved "Eikhau- gen" S. For Nestegården. Dette bør ses i sammenheng med potensialet for utnyttelse av Nestegården og et smalt jordstykke mel- lom de nevnte eiendommene til ytterligere boligutvikling i området.	1	Reguleringsplan	4	403
Det åpnes for et mindre boligfelt (11 daa) ved Hovland SØ for Sponevika.	1	Reguleringsplan	4	405
Et mindre boligfelt nederst i Sønstebyveien legges inn.	1	Reguleringsplan	4	404
Det åpnes for en utvidelse (ca. 20 daa) av Kalagerfeltet mot N.	1	Reguleringsplan	4	406
Det åpnes for adgang til å bygge 2-3 hus på Gnr. 32/1 ved Sønstebyveien	1	Reg.plan, evt. kun byggesak.	4	407
Et område på nord for teknisk sentral omgjøres fra offentlig areal til næringsareal iht. gjennomført eiendomssalg.	1	Kommuneplan	4	408
Kommunens eiendommer i Dælveien og Internatveien settes av til offentlig formål	1	Kommuneplan	4	409
Næringsareal i søndre del av Skredsvikmoen tas ut, men nordre del av området utvides noe mot syd i samråd med Stalsberg skole.	1	Kommuneplan	4	410
Et mindre felt i Bråtaveien omdisponeres fra LNF-formål til boligformål	1	Reguleringsplan	4	415
Jordet mellom Bråtaveien og Rolighetsmoen barnehage (ca. 8 daa) legges ut til boligformål.	1	Reguleringsplan	4	Nytt område rett syd for omr. 415
Områdene omkring Geithusfoss og Gravfoss vises med et restriksjonsområde som dekker fareområder i tilknytning til kraftstasjoner, fosser og fabrikk.	5	Kommuneplan	4	411
Badeplassen på Skinnerudtangen markeres på plankartet.	5	Kommuneplan	4	412
Båtutsettingsplass og småbåthavn ved delinga markeres på plankartet.	5	Kommuneplan	4	413

Det stilles krav til planskilt kryss ved Skredsvikmoen/Geithus Nord-avkjøringa. Utvikling av næringsområdet kan ikke skje før ny veiløsning er på plass. Omlegging av Gravfossveien vurderes også i forbindelse med utvikling av området. Endelig utforming av kryss og nye veier må skje i samarbeide med vegvesenet.	6	Reguleringsplan	4	414
--	---	-----------------	---	-----

Konsekvenser av planforslag:

- Bolig og befolkning:** Planforslaget gir rom for utvikling av ca. 110 daa nye boligområder, tilsvarende ca. 70 boliger. I tillegg kommer boligarealene som ligger inne i gjeldende plan minus det som er utbygd langs Furumveien og det nye Furuhaugen boligområde. Ledige boligarealer i Stalsberg skolekrets omfatter etter dette ca. 350 daa. I sum ligger det i planforslaget inne arealer til bygging av omkring 235 boliger/boenheter, hvorav ca. 20 på østsida og 215 på vestsida. 235 nye boenheter vil gi grunnlag for en befolkningsvekst på ca. 540 personer. I tillegg kommer den veksten som forårsakes av fortetting i allerede bebygde og fullføring av påbegynte boligområder. Etter dette vil planforslaget gi rom for en befolkningsvekst i kretsen på anslagsvis 620 personer i planperioden.
- Infrastruktur:** Infrastrukturen i Geithusområdet er best utbygd på vestsida, og den planlagte utbyggingen her skal kunne håndteres av eksisterende vann- og avløpsnett. I løpet av planperioden vil det trolig bli behov for å etablere et nytt renseanlegg for Vikersundområdet. I den forbindelse vil det være aktuelt å vurdere sammenslåing av Øya og Elvika rensedistrikt og bygge et nytt, stort renseanlegg. Mulig lokalisering er Nedmarken eller Katfoss-området i Geithus. En annen utfordring i planperioden er å planlegge avkloakking av østsida av Bergsjø, samt de områdene på vestsida som i dag ikke fanges opp av eksisterende ledningsnett (bl.a. noen hus langs Bråtaveien). Utbygging av boliger i Sponevika og Sønstebyveien betinger at det etableres separate avløpsløsninger. Vannforsyning kan løses via kommunalt nett. Utbyggingen på Eikhaugen vil få tilkobling mot kommunalt vann- og avløpsnett, men det vil trolig være behov for trykkøkingsstasjon for vann.
- Skolekapasitet:** Skolekapasiteten på Stalsberg barneskole vil tåle den skisserte befolkningsveksten. På ungdomstrinnet er situasjonen mer anstrengt. Utvidelse av N. Modum ungdomsskole eller endring i kretsgrenser/inntaksområde kan bli nødvendig i løpet av planperioden dersom alle skisserte utbyggingsmuligheter blir gjennomført.
- Annet:** Ved all utbygging på østsida hovedvassdraget må det påregnes at radonforebyggende tiltak må gjennomføres.

D. Enger skolekrets

Sammendrag av planforslag	Arealkategori PBL § 20-4	Plankrav / lovhjemmel	Kart nr.	Område nr.
Det legges til rette for boligbygging ved Folkets Hus (7 daa)	1	Reguleringsplan	5	501
Områder for sentr.funksj. utvides mot S. til Stålfjæra i V. og Øvre Louisenbergvei i S. Videre mot vest slik at hele arealet mellom Stadionveien og Lilleåsgata innlemmes.	1	Reguleringsplan	5	502
Eksist. Næringsomr. på Steinbru gis ny arealkategori som område for sentrums-funksjoner.	1	Kommuneplan	5	503

Høydebasseng for vannforsyning ved Bergum/Laupet tegnes inn som kom.tekn. anl.	1	Kommuneplan	5	504
De etablerte boligområdene øst for Eikerv., mellom Åmot kirke og Rosthaugv. avsettes i sin helhet til framtidig offentlig bebyggelse. Formål er utvidelse/nybygg for omsorgstjenester i tilkn. til Modumheimen.	1	Kommuneplan Store private interesser i området.	5	505
Skogteig V. for Mæhlum gård ønskes bevart som et artsrikt naturområde. I denne planperioden avsettes området til LNF-område med særskilt skravur som angir viktig Naturområde.	1	Reguleringsplan Vern iht. Naturv.-loven vurderes i løpet av 4 år.	5	506
Barnehagene som etableres i Mæhlumenga og Bårudåsen markeres på plankartet.	1	Kommuneplan	5	508
Planlagt boligområde på Sø'jordet på Holo legges inn.	1	Reguleringsplan	5	523
Et mindre boligfelt (ca. 12 daa) vest for Døvikveien tas ut av planen og tilbakeføres til LNF-område.	2	Utgår	5	507
Båttutsettingsplass ved Døvikfoss markeres på kartet.	5	Kommuneplan	5	509
Områdene for alternative kryss- og veitraseer for RV35/287 (Sporind-området og Grisedalen ved Enger) sikres arealmessig ved at de ikke legges ut til byggeformål.	6	Kommuneplan Reservere traseene mot inngrep	5	510
Gangvei langs RV35 fra Enger til Bjørndalen tegnes inn på kartet.	6	Kommuneplan	5	511

Konsekvenser av planforslag:

- a) *Bolig og befolkning:* Planforslaget medfører ingen endringer i areal for boligformål, kun mindre rokeringer. I kretsen ligger det imidlertid inne betydelige boligarealer i gjeldende plan. Ledige boligarealer i Enger skolekrets omfatter etter dette ca. 325 daa. tilsvarende omkring 215 nye boliger/boenheter. 215 nye boenheter vil gi grunnlag for en befolkningsvekst på ca. 500 personer. I tillegg kommer den veksten som forårsakes av foretting i allerede bebygde og fullføring av påbegynte boligområder. Eksempel på dette er planlagt terrassebebyggelse ved Glimmerveien/Feltspatveien. Tar vi hensyn til planlagt og forventet foretting vil det være rom for en befolkningsvekst i kretsen på anslagsvis 715 personer i planperioden.
- b) *Infrastruktur:* Infrastrukturen i Åmot er rimelig godt utbygd, og den planlagte utbyggingen her skal kunne håndteres av eksisterende vann- og avløpsnett. Det må imidlertid utredes en forbedring av en "flaskehals" i vannledningsnettet i området Mæhlumenga-Steinbru i løpet av planperioden. Utbyggingen i Mæhlumenga vil for den øverste delen av feltet utløse behov for en trykkøkningsstasjon for vann. Økt utbygging langs Gustadveien kan utløse behov for standardheving på vei og evt. utbedring av veikryss.
- c) *Skolekapasitet:* Skolekapasiteten på Enger barneskole er nær oppbrukt, til tross for endring av kretsgrenser og ombygging i 2003. Det vil bli behov for utvidelse av skolen i planperioden dersom befolkningsveksten i Åmot utvikler seg så mye som planen gir rom for. På ungdomstrinnet er situasjonen anstrengt, men befolkningsøkningen i Østre Åmot vil isolert sett kunne fanges opp med dagens skolekapasitet. Det planlegges en full

ombygging av skolen i løpet av kort tid, og det må forventes at dette, sammen med en evt. endring i kretsgrenser/inntaksområde, vil gi en liten kapasitetsreserve i noen år framover.

E. Buskerud skolekrets

Sammen drag av planforslag	Arealkategori PBL § 20-4	Plankrav / lovhjemmel	Kart nr.	Område nr.
Vestre Spone				
Det legges til rette for spredt husklyngebebyggelse i en sone begrenset av Overnveien i vest, Kaggefossveien i øst, Høybak-S. Overn i sør og Kaggefoss-Amundudsaga i nord. Inntil 20 hus tillates i planperioden.	2	Bebyggelseplan Generelle vilkår	1	112
Eksisterende masseuttak (Overn, Sandaker, Amundrud, Mastedalen) er nå innmålt og markeres på kartet	3	Reguleringsplan som forutsetning for utvidelse og/eller fortsatt drift.	1	113
Mulig etablering av motocrossanlegg i Mastedalen markeres på plankartet. Lokalisering utredes videre av arb. gruppe nedsatt av kommunen og motocrossklubben.	4	Reguleringsplan Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.	1	114
Mulig etablering av ny skytebane i Stordalen markeres på plankartet. Lokalisering utredes videre av skytebaneutvalget i Modum.	4	Reguleringsplan Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.	1	115
Bingen-Buskerud og Haugfoss-Simostranda				
En del av eiendommen "Solvang" (ca. 10 daa.) langs Setersbergveien legges ut til boligformål.	1	Reguleringsplan	5	513
Planlagt boligområde på et lite jorde nederst på Nymoen tas ut av planen og tilbakeføres til LNF-formål.	2	Utgår	5	514
Det legges til rette for spredt husklyngebebyggelse på Simostranda Øst, avgrenset av Tandbergveien i syd, Gamle Sigdalsvei i øst, Simoa i vest og kommunedelet mot Sigdal i nord. På Simostranda vest avgrenses sonen i syd av Stærkaby og av kommunedelet i nord. I vest følger sonen ca. kotehøyde 150 moh. og i øst utgjør Simoa grense. Det tillates inntil 15 hus i planperioden.	2	Bebyggelseplan Generelle vilkår Byggegrense iht. RPR for verna vassdrag.	1	116
Det legges til rette for spredt enkelthusbebyggelse i Bingen. Sonen avgrenses av Skibrekk i S og kom.delet mot Sigdal i N. Bingselva danner grense i V og ca. kote 150 moh i Ø. Det tillates inntil 10 hus i perioden.	2	Generelle vilkår	1	117

Kildene til det private vannverket på Nymoen og Buskerud Vgs. markeres på kartet.	5	Kommuneplan Ikke klausulerte områder	5	515
Badeplassen ved Søya friområde markeres på plankartet	5	Kommuneplan	5	516
Nordbråtan/Kongshaug-Strandgata-Haug				
Det tilrettelegges for utvidelse av Steinroa-feltet med ca. 80 daa. vestover i Sankthansberget og ca. 13 daa nordover på eiendommen Åsly.	1	Reguleringsplan Viktig med rekkefølge i forhold til infrastruktur, gangvei m.m.	5	517
Framtidig virksomhet i Kongsfoss er uklar, og området beholder status som næringsformål	1	Kommuneplan	5	
Kommunens eiendom Haug legges inn som framtidig boligområde.	1	Reguleringsplan Viktig med rekkefølge i forhold til infrastruktur, gangvei m.m.	5	524
Skogteigen øst for Haug gård (ca.14 daa) tillegges planlagt boligområde ved Haug.	1	Reguleringsplan. Viktig med rekkefølge i forhold til infrastruktur, gangvei m.m.	5	Nytt område rett øst for omr. 524
Den delen av de planlagte boligområdene ved Brandtenborgveien og Bjerknesveien som i dag er dyket/dyrkbar jord trekkes ut og tilbakeføres til LNF-formål.	2	Kommuneplan	5	518
Jorde sør for Kjørplass bru, som var tiltenkt P-plass for Blaafarveværket tilbakeføres til LNF-formål.	2	Kommuneplan	5	519
Kildene til det private vannverket på Nordbråtan/Kongshaug markeres på plankartet	5	Kommuneplan. Ikke klausulerte områder.	5	520
Båtutsettingsplass ved Kongsfoss markeres på plankartet	5	Kommuneplan	5	521
Arealene omkring kraftstasjonene i Embretsfoss og Kongsfoss markeres på kartet.	5	Kommuneplan		522

Konsekvenser av planforslag:

- a) *Bolig og befolkning:* Planforslaget gir rom for utvikling av ca. 137 daa til boligformål, tilsvarende ca. 85 boliger. Videre ligger det inne noe arealer fra tidligere plan. Etter fra-trekk for et mindre felt på Nymoen og noe areal ved Brandtenborgveien utgjør dette ca. 17 daa, tilsvarende 10 boliger. I tillegg kommer relativt store soner for spredt bebyggelse på Simostranda, Vestre Spone og Bingen. Inntil 45 boliger tillates til sammen oppført i disse sonene i planperioden. Det er fortsatt noe ledig areal i påbegynte boligområder ved Breivik og på Nordbråtan, samt et visst potensial for fortetting i eksisterende boligområder. I sum gir planforslaget rom for bygging av anslagsvis 140 boliger/boenheter. 140 nye boenheter vil gi grunnlag for en befolkningsvekst på ca. 320 personer. I tillegg kommer den veksten som forårsakes av fortetting i allerede bebygde og fullføring av påbegynte

boligområder. Etter dette vil planforslaget gi rom for en befolkningsvekst i kretsen på anslagsvis 390 personer i planperioden.

- b) *Infrastruktur:* Infrastrukturen i Vestre Åmot er relativt godt utbygd, og den planlagte feltutbyggingen her skal kunne håndteres av eksisterende vann- og avløpsnett. Utbyggingen i Sakthansberget ligger i grenseland mht. vanntrykk, og kan for den øverste delen av feltet utløse behov for en trykkøkingsstasjon for vann. Et annet moment ved ytterligere utbygging i Steinroa/Breivikområdet er manglende gangvei til Strandgata. Dette forutsettes løst før feltutbygging kan gjennomføres. I spredt sone må det påregnes lokal vannforsyning og separate anlegg for avløp.
- c) *Skolekapasitet:* Skolekapasiteten på Buskerud barneskole nærmer seg en grense for full kapasitetsutnyttelse. Det planlegges imidlertid en rehabilitering og ombygging på skolen i nær framtid, og dette vil resultere i tilstrekkelig kapasitet ennå ei stund framover. På ungdomstrinnet er situasjonen mer anstrengt. S. Modum Ungdomsskole står imidlertid foran en ombygging, og det må tas høyde for forventet elevstallsvekst for en god stund framover.

10.3 POTENSIAL FOR BOLIG OG BEFOLKNING 2005-2015

En oppsummering av planens arealdel viser at kommunen har et stort potensial for boligutvikling og befolkningsvekst. Planforslaget gir rom for at det kan bygges mer enn 1000 boliger i planperioden, dvs. en årlig bygging som er mer enn dobbelt så stor som i dag. Potensialet for befolkningsvekst blir ca. 2400 personer. Dette tilsvarer en årlig vekstrate på 1,6 %, dvs. ca. 3 ganger høyere enn gjennomsnittlig befolkningsvekst de siste årene. Noen nøkkeltall for bolig- og befolkningsutvikling er vist i tabell 1.

Tab. 1. Oppsummering av potensial for bolig- og befolkningsvekst i Modum 2005-2015

Skolekrets	Boliger i nye planlagte områder	Rest, tidl. planlagte omr.	Fortetting	Spredt bebyggelse	Sum, antall boliger	Potensiell befolkningsøkning
Sysle	40	15	0	35	90	215
Vikersund	45	165	100	20	330	750
Stalsberg	70	165	30	0	265	620
Enger	10	210	90	0	310	730
Buskerud	85	10	30	45	170	390
Hele kommunen	250	565	250	100	1165	2705

Konklusjonen må etter dette være at planen gir en stor grad av fleksibilitet. Planen gir rom for mer enn tre ganger større befolkningsvekst enn det et mål om minst 0,6% vekst pr. år krever av arealer. Dette innebærer at det vil være stor fleksibilitet mht. hvilke områder som velges å bygge ut. For den boligsøkende moing vil dette medføre et variert tomtetilbud, og betydelig frihet til å selv velge hvor han vil bygge og bo, forutsatt at utbygging blir realisert i det omfang planen legger opp til.

11 PLANBESTEMMELSER

11.1 BESTEMMELSER FOR AREALBRUK

Etter kommuneplanvedtak vil arealbruk slik det framgår av kartene for kommuneplanens arealdel være bindende, jf. plan- og bygningslovens § 20-4, pkt. 6.

Byggeområder

I områder avsatt til framtidige byggeområder kan arbeid og tiltak som nevnt i lovens §§ 81, 84, 86 a og b og 93 samt fradeling til slike formål ikke finne sted før området inngår i reguleringsplan, jfr. § 20-4, 2.ledd bokstav a.

Videre kan utbygging ikke finne sted før infrastruktur og samfunnstjenester som vei, elektrisitet/fjernvarme, vannforsyning, avløpsrensing og trafikksikker adgang for syklende og gående er etablert, jfr. § 20-4, andre ledd, bokstav b.

Det stilles krav om samtidig ferdigstillelse av lekearealer og boligområde, jfr. § 20-4, bokstav d.

I områder der gårdsbebyggelse (innhus og driftsbygninger som hører til selvstendige driftsenheter/gårder i aktiv drift) inngår i byggeområder gjelder jordlovens §§ 9 og/eller 12 framfor plan- og bygningsloven.

I forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplaner for nye utbyggingsområder skal i tillegg følgende krav stilles til tiltakshavere, dersom fagmyndighetene krever det:

- Risiko- og sårbarhetsanalyse i forhold til samfunnssikkerhet og beredskap skal utarbeides og følge plansaken
- Trafikkmessige konsekvenser og forhold knyttet til støy og luftforurensning iht. de nye, nasjonale retningslinjene for dette skal være utredet og dokumentert.
- Ved all utbygging skal bestemmelsene i Fylkesdelplanen for avkjørsler og byggegrenser, samt jernbaneverkets krav til byggelinje mot jernbaner legges til grunn.

Sentrumsområder

Det er utarbeidet stedsanalyser og avsatt områder for sentrumsfunksjoner for Buskerud Midtfylkes to distriktssentra, Åmot og Vikersund/Tangen. Det er spesielt viktig å følge opp plan- og bygningsloven samt øvrige relevante virkemidler for utvikling av funksjonelle og estetisk gode løsninger for sentrumsområdene. Konkret innebærer dette bl.a.at:

- Etablering av kjøpesentra for detaljhandel utenfor de definerte senterområdene i distriktssentrene Åmot og Vikersund tillates ikke.
- Arealer for volumvarehandel godkjennes ikke innenfor de definerte senterområdene i tettstedene. Aktuell lokalisering av volumvarehandel er næringsarealene på Nedmarken og Skredsvikmoen i Geithus, Sand og Tangen i Vikersund og Steinbru og Gustadmoen i Åmot.
- Bestemmelser om byggehøyder og utnyttelsesgrad gjøres mer fleksible i sentrumsområdene.
- Viktige lekeområder/uteoppholdsplasser, grøntstrukturer og adkomstmuligheter til friområder gis sterk beskyttelse mot nedbygging.

Områder for fritidsbebyggelse

I områdene avsatt til framtidige hyttefelter ved Dignes og Badstuvika kreves reguleringsplan jfr. Pbl. § 20-4, 2. ledd bokstav a. Det åpnes for planer, begrenset til maksimalt 25 nye hytter innenfor hvert av områdene i løpet av planperioden.

Områder for råstoffutvinning

I områder avsatt til råstoffutvinning kan arbeid og tiltak som nevnt i lovens §§ 81, 84, 86 a og b og 93 samt fradeling til slike formål ikke finne sted før området inngår i en godkjent reguleringsplan, jfr. § 20-4, 2.ledd bokstav a.

Områder som er regulert til råstoffutvinning, og i drift til dette formål, er avmerket som eksisterende virksomheter på kommuneplankartet. De øvrige arealene, hvor det er registrert kommersiell drift eller forslag til dette, er avsatt som framtidige områder for råstoffutvinning. Det stilles krav om utarbeidelse av reguleringsplan for alle planlagte massetak. Videre stilles det krav om reguleringsplan og/eller driftsplan for utvidelser og fortsatt drift av alle eksisterende, kommersielle massetak.

Områder for bruk og vern av vassdrag

For områder i en avstand av 100 meter fra Tyrifjorden, Bergsjø, Drammensenselva og Snarumselva, samt 50 meter fra Simoa, Bingselva og øvrige vassdrag med helårsvannføring kan arbeid og tiltak som nevnt i §§ 81, 84, 86 a og b og 93 samt bruksendring eller fradeling til slike formål ikke finne sted jfr. § 20-4, 2.ledd bokstav f.

Følgende er unntatt fra bestemmelsen:

- Områder avsatt som eksisterende og framtidige byggeområder, samt bygg- og anlegg tilknyttet vannforsyning, avløp og landbruk.
- Der offentlig vei eller jernbane ligger nærmere vassdraget enn 100 m utgjør dette byggegrensen mot vassdraget.
- Mindre tiltak i samsvar med vedtatt retningslinje for praktisering av byggeforbudet. *

LNF-områder for spredt boligbebyggelse

LNF-1: I områder avsatt til landbruks- natur- og friluftsområder med spredt husklyngebebyggelse kreves bebyggelsesplan for 3-6 nye boliger før fradeling og/eller bygging kan finne sted, jfr. § 20-4, 2.ledd, bokstav c. Eksisterende bygg og infrastruktur kan inngå i bebyggelsesplanen. Generelle vilkår for lokalisering av spredt bebyggelse må være oppfylt for at bebyggelsesplan skal godkjennes. Inntil 70 nye boliger i husklynger tillates i planperioden.

LNF-2: I områder avsatt til landbruks- natur- og friluftsområder med spredt enkelthusbebyggelse kan det tillates oppført spredte boliger såfremt det ikke er i konflikt med de generelle vilkårene for lokalisering av slik bebyggelse. Tilsvarende gjelder for søknader om omdisponeringer fra hytte til bolig. Det tillates inntil 30 nye boliger i sonene for spredt enkelthusbebyggelse i løpet av planperioden.

Tab. 2. Lokalisering og omfang av spredt boligbebyggelse

Skolekrets	Delområde	LNF-1 Husklynge- bebyggelse	LNF-2 Enkelthus- bebyggelse	Plankrav
Sysle (102)	Skretteberg-Snarum og Lia-Kløtgefoss	10		Gen. vilkår, bebyggelsesplan, fylkesdelplan for avkjørsler
Sysle (105)	Bøen-Skuterudflata	5		Gen. vilkår, bebyggelsesplan, fylkesdelplan for avkjørsler
Sysle (106)	Drolsum	15		Gen. vilkår, bebyggelsesplan, fylkesdelplan for avkjørsler
Sysle (103)	Skuterudflata- Korsbøen		10	Generelle vilkår + byggesak
Vikersund (110)	Ullhaugtuppen-Melåa	12		Gen. vilkår, bebyggelsesplan, fylkesdelplan for avkjørsler
Vikersund (111)	Gulsrud-Lierdelet		10	Generelle vilkår + byggesak
Buskerud (112)	Vestre Spone	15		Gen. vilkår, bebyggelsesplan, fylkesdelplan for avkjørsler
Buskerud (116)	Simostranda	13		Gen. vilkår, bebyggelsesplan, fylkesdelplan for avkjørsler
Buskerud (117)	Bingen		10	Generelle vilkår + byggesak
Hele kommunen		70	30	

Spredt fritidsbebyggelse

LNF 3: Innenfor de etablerte hytteområdene omkring Hvalsdammen/Gamledamen/Sandtjern og det området som betegnes som Backe-Tandberg Hyttefelt åpnes det adgang til oppføring av fritidsbebyggelse på bakgrunn av byggesøknad, på tomter som tidligere er fradelt til dette formål. Det tillates oppført inntil 10 hytter i hvert av områdene i planperioden.

Ytterligere hyttebygging vil bli vurdert gjennom utarbeidelse av kommunedelplan for fritidsbebyggelse i løpet av planperioden. Kommunedelplanen vil legges til grunn for hytteutviklingen i kommunen ved neste kommuneplanrullering.

Generelle vilkår for lokalisering av spredt bebyggelse

1. Bebyggelsen må ikke komme i konflikt med dyrka og dyrkbar mark samt høybonitets skogsmark.
2. Bebyggelsen må ikke medføre forringelse av viktige områder for biologisk mangfold, kulturminner og kulturlandskapsverdier.
3. Bebyggelse skal lokaliseres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Det tillates likevel ikke etablering av ny bebyggelse i nær tilknytning til gårdstun.
4. Bebyggelsen skal ta hensyn til landskapet og stedets byggeskikk. Byggeområdets naturlige vegetasjon skal så langt som råd ivaretas.
5. Inngrep i terrenget i forbindelse med opparbeiding av veier og lignende skal utføres på en skånsom måte. Veier skal tilpasses terrenget og vegetasjonen, slik at veiskjæringer og fyllinger unngås.
6. Bebyggelse skal lokaliseres slik at avkjøring skjer mot eksisterende samleveier, dvs. Fylkesveier, kommunale veier og private veier. Bestemmelsene i Fylkesdelplanen for avkjørsler og byggegrenser legges til grunn for lokalisering av husklynger og enkelthus. Adkomst til spredt bebyggelse skal godkjennes av veimyndighetene, både i bebyggelseplaner, for enkelthusbebyggelse og ved eventuelle dispensasjonssaker utenom de definerte sonene for spredt bebyggelse.

7. Vannforsyning skal være fra godkjent vannverk. For mindre vannforsyningsanlegg som ikke omfattes av godkjenningsplikten, gjelder bestemmelsene i drikkevannsforskriften.
8. Avløp skal tilfredsstillе bestemmelsene i forskrift om begrensnng av forurensninger, og skal godkjennes av kommunen.

Dispensasjonsadgang

Kommunen kan gi dispensasjon fra kommuneplanens arealdel når særlige grunner foreligger. Før dispensasjon kan bli gitt skal regionale myndigheter hvis saksområde blir berørt gis anledning til å uttale seg, i henhold til plan- og bygningslovens § 7.

**) Planutvalget vedtok 14.3.2005 at det skal utarbeides mer detaljerte, kommunale retningslinjer for praktisering av byggeforbudet mot vassdrag. Hensikten med dette er å avklare hvilke type tiltak som ikke strider med byggeforbudets intensjoner (i første rekke allmenn ferdselsrett, estetikk og biologisk mangfold). I medhold av retningslinjen kan mindre tiltak tillates innenfor byggeforbudssonene.*

11.2 EKSISTERENDE PLANER

Følgende regulerings- og bebyggelsesplaner har fortsatt juridisk gyldighet framfor kommuneplanens arealdel:

Skolekrets	Plannavn	Vedtaksdato
Sysle	Sysle sentrum syd	02.06.03
	Snarum pukkverk	07.02.03
	Sysle sentrum	24.06.99
	Slettmoen	14.05.97
	Kløftefoss	10.09.86
Vikersund	Hovdeskogen II	02.02.04
	Vikersund Bad vest	06.09.04
	Kroka II	06.05.02
	Vikerskogen nord	18.03.02
	Vikersund sentrum syd	14.05.01
	Vikersund sentrum	25.03.96
	Nedre Sand	14.05.01
	Golfbane på Hval	07.02.00
	Hovdeskogen	28.05.98
	Vikerskogen II, felt A	19.02.98
	Hovdehagen	03.04.97
	Gangvei Fv 284 Lortbru – Vikersund	29.06.95
	Vikersund hoppsenter	28.10.92
	Strandprommenaden syd	28.02.91
	Trilleløkka	09.05.90
	Vikersund øvergate	29.11.82
Vikerskogen	09.06.66	
Geithus/Stalsberg	Kaldaker nord	15.04.99
	Geithusevja	24.11.93
	Kaldakerskogen II	20.06.90
	Kaldakerskogen	09.05.90
	Katfosslia	20.06.90
	Katfosslia II	20.12.89
	Plantfeltet	06.07.83
	Geithus tomta	06.02.80
	Kaldakerberga	07.08.69
	Hervika	04.03.69
Åmot/Enger	Bækevold	26.04.04
	Åmot sentrum	02.02.04
	Mælumenga	06.05.02
	Nedre Mælum	29.11.99
	Steinroa nord	04.09.97
	Enger avfall	13.12.96
	Mælumenga nord	09.10.96
	Sporpind	28.03.90
	Enger/Jellumhagen	10.05.72
	Engerhagen	17.08.66
Åmot vest/Buskerud	Mastedalen	02.10.98
	Skuterudgruvene	25.06.98
	Nordbråtan syd	02.02.95
	RV 287 Kjørplass bru-Haugfoss	17.02.93
	RV 287 Haugfoss-Linderud	23.01.92

Øvrige godkjente reguleringsplaner har gyldighet i de områder hvor arealbruken fortsatt er i samsvar med Kommuneplanens arealdel.